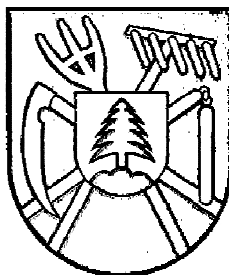

OBEC VALASKÁ BELÁ

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA účtovnej jednotky verejnej správy

2015

OBSAH

1. Základná charakteristika konsolidovaného celku	3
1.1 Geografické údaje	3
1.2 Demografické údaje	3
1.3 Ekonomické údaje	4
1.4 Symboly obce	5
1.5 História obce	5
1.6 Významné osobnosti obce	7
1.7 Výchova a vzdelávanie	7
1.8 Zdravotníctvo	8
1.9 Sociálne zabezpečenie	8
1.10 Kultúra	9
1.11 Hospodárstvo	9
1.12 Organizačná štruktúra obce	12
2. Rozpočet obce na rok 2015 a jeho plnenie	14
2.1 Plnenie príjmov za rok 2015	16
2.2 Plnenie výdavkov za rok 2015	18
2.3 Plán rozpočtu na roky 2015 – 2017	20
3. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2015 a jeho rozdelenie	20
4. Bilancia aktív a pasív v celých €	21
4.1 Aktíva a pasíva za materskú účtovnú jednotku - obec	21
4.2 Aktíva a pasíva za konsolidovaný celok	22
5. Vývoj pohľadávok a záväzkov	24
5.1 Pohľadávky, záväzky, úvery za materskú účtovnú jednotku	24
5.2 Pohľadávky, záväzky, úvery za konsolidovaný celok	25
6. Účtovný výsledok hospodárenia	27
7. Ostatné dôležité informácie	32
7.1 Prijaté granty a transfery	32
7.2 Poskytnuté dotácie	33
7.3 Významné investičné akcie v roku 2015	34
7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2016-2017	35
7.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	35

1. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec Valaská Belá je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Konsolidovaná výročná správa Obce Valaská Belá za rok 2015 je vypracovaná v súlade s § 20 a 22 § zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších zmien doplnkov.

Obec Valaská Belá ako materská účtovná jednotka spolu s organizáciami vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti tvorí jeden konsolidovaný celok verejnej správy na úrovni samosprávy obce.

Obec Valaská Belá je súčasťou súhrnného celku verejnej správy Slovenskej republiky.

1.1 Geografické údaje

Valaská Belá tvorí jednu z hlavných oblastí rozptýleného osídlenia na Slovensku. Leží v juhovýchodnej časti Strážovských vrchov. Jadro obce je obklopené Zliechovskou hornatinou, Nitrickými vrchmi a Malou Magurou. Na juhu a juhovýchode susedí oblasť Hornonitrianskej kotliny. Nachádza sa v Trenčianskom kraji v okrese Prievidza. Západná hranica katastra Valaskej Belej je aj hranicou okresu Prievidza. Susedné obce sú Čavoj, Temeš, Zliechov, Kopec, Horná Poruba, Dolná Poruba, Závada a Čierna Lehota.

Svojou rozlohou 6474 ha (64,74 km²) patrí k najväčším obciam na Slovensku. Je rozložená v dĺžke približne 12 km od Klinu až po vrch Homôlka po oboch stranách doliny. Pozostáva zo 6 častí: časť Valaská Belá – ústredie (centrum obce), časť Studenec, časť Matušiková, časť Stanáková, časť Škrípov a časť Gápel, v ktorých bolo v minulosti viac ako 90 lazov, v súčasnosti ich je 83.

Obec sa nachádza v nadmorskej výške od 380 do 910 metrov nad morom, stred obce vo výške 482 metrov nad morom.

1.2 Demografické údaje

Hustota osídlenia obce je 35 obyvateľov na km² a súčasný celkový počet obyvateľov je 2 268. Z tohto počtu žije na lazoch 290 ľudí, z toho v najvzdialenejšej časti obce – v Gápli 23.

Z hľadiska národnostného zloženia možno pokladať obyvateľstvo obce za homogénne, až 99 % obyvateľov je slovenskej národnosti. Obdobná štruktúra je aj vo vierovyznaní – 98 % obyvateľov je rímskokatolíckeho vyznania.

Od roku 1869 sa vedú pravidelné štatistiky o počte obyvateľstva. Do roku 1950 sa počet trvalo žijúcich obyvateľov v obci zvyšoval – v roku 1869 žilo v obci 2 779 osôb a postupne sa tento počet zvyšoval, pričom už v roku 1910 Valaská Belá prekročila hranicu 4 000 obyvateľov. Pri ďalšom sčítaní ľudu dosiahla maximum 4 436 obyvateľov. Pred druhou svetovou vojnou nastal mierny pokles (odchody za prácou, zlá hospodárska situácia). V roku 1950 sa počet obyvateľov prudko znížil až na 4 000 – na úroveň začiatku 20. storočia. Hoci sa životná úroveň a bytová situácia v 50-tych rokoch 20. storočia výrazne v obci zlepšila, začalo prudké spriemyselnovanie Slovenska, ktoré malo

vpływ na hromadnejší odchod mladých obyvateľov z obce za prácou do priemyselných centier.

Demografický vývoj bol v uplynulých rokoch z hľadiska vývoja počtu obyvateľov stále nepriaznivý – pokračoval klesajúci trend a starnutie obce. Po sčítaní obyvateľov v roku 2001 evidovala obec 2 421 obyvateľov a o desať rokov neskôr – v roku 2011 už len 2 225 obyvateľov. Podľa súčasnej evidencie obyvateľstva na obecnom úrade počet obyvateľov k 31. 12. 2015 bol na 2 268, z toho 1 123 mužov a 1 145 žien. V porovnaní s rokom 2011, keď bolo posledné sčítanie obyvateľstva je to slabý prírastok, ale z dlhodobého hľadiska počet obyvateľov stále klesá.

Počet obyvateľov obce v troch posledných sčítaniach ľudí podľa vekovej štruktúry

Rok	Počet obyvateľov			Veková štruktúra					Podiel počtu z trvale bývajúcich obyvateľov vo veku (v %)		
	Spolu	Muži	Ženy	0-14	15-59 muži	15-54 ženy	60+ muži	55+ ženy	pred-produk.	pro-duk.	po-produk.
1991	2623	1300	1323	563	780	618	236	426	21,40	53,30	25,40
2001	2427	1226	1201	413	822	663	196	325	17,0	61,20	21,50
2011	2225	1120	1105	279	748	601	226	371	12,54	60,62	26,84

1.3 Ekonomické údaje

V roku 2011, kedy sa uskutočnilo aj posledné sčítanie obyvateľstva, bolo z celkového počtu obyvateľov 872 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 39,19 %. Nezamestnaných osôb bolo evidovaných 137, čo predstavovalo 15,71 % z ekonomicky aktívnych obyvateľov (bez pracujúcich dôchodcov).

Nezamestnanosť v okrese

Koncom roka 2014 bola v okrese Prievidza evidovaná najvyššia miera nezamestnanosti v Trenčianskom samosprávnom kraji, kedy dosiahla úroveň 12,47%. V roku 2015 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi zaznamenal pozitívny trend vo vývoji regionálneho trhu práce v okrese Prievidza: miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Prievidza, ktorá dosiahla k 31. decembru 2015 úroveň 10,37%, čo je 7 728 nezamestnaných, medziročne poklesla o 2,10 percentuálneho bodu, čiže o viac ako 1500 občanov. Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2015 dosiahla úroveň 11,17%, teda úroveň nižšiu, ako je v Slovenskej republike (11,50%). Pritom ešte pred rokom vychádzalo vzájomné porovnanie v neprospech okresu Prievidza,"

Dlhodobo je priemerná miera nezamestnanosti v okrese Prievidza najvyššou spomedzi všetkých okresov v Trenčianskom samosprávnom kraji. Faktorom, ktorý by mal pozitívne ovplyvniť nezamestnanosť na hornej Nitre v blízkej budúcnosti, je najmä príchod nemeckého investora- spoločnosti Brose. Firma plánuje produkciu komponentov pre automobily a v prievidzskom priemyselnom parku by mala vytvoriť približne 600 pracovných miest. Pôjde o profesie operátor výroby, pracovník fyzickej ochrany majetku, obsluha vysokozdvížných vozíkov, ale tiež profesie ako procesný inžinier, disponent logistiky, inžinier kvality.

Vývoj nezamestnanosti v obci

Dlhodobá miera nezamestnanosti v našej obci sa aj v roku 2015 pohybovala v rozmedzí 5 – 7 %. Vzhľadom na to, že naša obec je koncová a mimo hlavných dopravných ciest,

a tiež, že v okrese Prievidza je dlhodobá miera nezamestnanosti okolo 12 %, miera nezamestnanosti v obci nie je až taká vysoká. Zo štatistiky nezamestnanosti podľa ÚPSVR v Prievidzi za predchádzajúce roky vyplýva, že v porovnaní s ostatnými obcami okresu Prievidza Valaská Belá dosahuje jednu z najnižších mier nezamestnanosti, čo ovplyvňuje skutočnosť, že obec je situovaná na okraji okresu Prievidza a susedí s okresom Ilava, v ktorom je miera nezamestnanosti oveľa nižšia ako v okrese Prievidza. Okrem toho vzdialenosť do krajského mesta Trenčín je asi taká veľká, ako do Prievidze, čo umožňuje občanom hľadať si zamestnanie i mimo okresu – v Dubnici nad Váhom, v Ilave, alebo v samotnom Trenčíne.

Dlhodobí nezamestnaní občania sú v staršom veku, ktorí nemajú záujem hľadať si zamestnanie ďalej od obce. Sú teda vo veku (najmä muži nad 50 rokov), keď je na pracovnom trhu o nich nižší záujem. Pracujú na aktivačných prácach v obci.

1.4 Symboly obce

Súčasný **erb obce**, ktorí vytvorili heraldici Ladislav Vrteľ a Dragica Vrteľová, má podobu dvoch štítov; vo vnútornom menšom striebornom srdcovom štíte je zo zeleného trojvršia vyrastený v strede zelený smrek, za ktorým je v zadnom zelenom srdcovom štíte skrížené náradie: sklonená strieborná kosa so zlatým kosiskom, trojzubé zlaté vidly, zlaté hrable a strieborný cep so zlatou rukoväťou.

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/9), zelenej (2/9), bielej (1/9), zelenej (1/9), bielej (1/9), zelenej (2/9) a žltej (1/9). Pomer strán vlajky je 2:3 a ukončená je troma cípmi a dvoma zástrihmi, ktoré siahajú do jednej tretiny jej listu.

Pečať obce je okrúhleho tvaru, uprostred s obecným erbom, pod ktorým je umiestnený nápis „OBEC VALASKÁ BELÁ“. Má priemer 35 mm, v súlade so všeobecnými predpismi o používaní obecných symbolov.

1.5 História obce

Valaská Belá je jednou z najstarších osád beliansko-rudnianskej doliny. Vznik obce nemá presný dátum. Názov Valaská Belá – Bella Valaszka sa prvý krát vyskytuje v listine z roku 1120, ale táto listina sa pokladala za falzum. Až koncom 13. storočia máme maďarský záznam (rok 1272) – Bélapatak, z ktorého môžeme len usudzovať, že Valaská Belá vznikla v dobe kolonizácie Slovenska na prelome 12. storočia, zvlášť zosilnenej v druhej polovici 13. storočia po tatárskom vpáde. Smerodajnejšia listinná zmienka o vzniku obce podľa niektorých historických prameňov je však až z roku **1324** (pod menom Belafelde). Vo Féjerovom Codexe Diplomaticus Hungariae je prvá zmienka o obci z roku 1272, 1324, kde sa spomína Belapotok ako hranica medzi Košecou a Zliechovom. Ako Bulaa sa spomína v roku 1553 pri súpise port (usadlostí). V Terézianskom súpise z roku 1753 je obec nazývaná ako Bela. V Lexikone obcí z roku 1808 od G. Lipovského je Bella Valaszka a Valaszka Bela je označená v daňovom súpise z roku 1828. Vyskytli sa aj názvy Walaska Béla a Valaská Bělá. Ďalšie názvy obce v niektorých rokoch: 1774 – Bela, 1786 – Bella, 1808 – Bela, Valaszská Bella, Walaská Bela, 1863-1898 – Valaszkabella, 1900 – 1913 – Belapotaka, 1920 – Valašská Belá, 1927 – Valaská Belá. Podľa Vlastivedného súpisu obcí bola **Valaská Belá založená na valašskom práve**. Vznikla z kopaničiarskych osád. Základom obce bola osada Sebedružka, ležiaca na úpätí Homôlky, ktorá oddeľovala Nitriansku župu od Trenčianskej župy. Postupom času sa Sebedružka stala lazom a stred obce sa posunul na dnešné miesto. Osadu založili zemepáni Ujfallussyovci a Rudnayovci. Majitelia Košeckého hradu

Petroczyovci viedli s týmito rodinami boje od roku 1543 až do roku 1591. V roku 1324 obec patrila Ujfalusyovcom, od roku 1427 Bossányovcom, neskôr nitrianskemu biskupovi, Rudnayovcom, Splényiovcom. V 16. storočí bola Valaská Belá definitívne kráľovskou kúriou priznaná Ujfallussyovcom a Rudnayovcom. V rokoch 1883-1945 existoval v obci Obvodný notársky úrad, patriaci do okresu Prievidza. Valaská Belá patrila do Nitrianskej župy, ale od roku 1949 do roku 1959 patrila do okresu Ilava a žilinského kraja. Od 1. januára 1959 bola obec znovu začlenená do prievdzského okresu. V súčasnosti patrí do trenčianskeho kraja.

Obec a jej obyvatelia

Obec Valaská Belá **nie je osadou čistého typu**. Najstaršie domy boli stavané do podoby kruhovej, netvoriac domorad, ale takzvané „**grunty**“. To znamená, že domy, nielen obytné, ale i hospodárske stavby, boli postavené okolo spoločného dvora (k najstarším a najväčším gruntom patrili – grunt U Slugňov, U Labov, U Tantošov, U Kráľov, Topákov grunt...) Spoločné mali kamenné, jednoposchodové komory. Pred komorami boli pitvory, ktoré mali tvar oblúkových výklenkov, zvané rampúchy. Jednotlivé grunty boli od seba vzdialené 100-150 m. Tým obec nadobudla pretiahnutý tvar. Jeden až dva grunty (niekedy aj viac) tvorili **laz**. Najväčším lazom bol Bukovec, ktorý mal okolo 30 domov. Traduje sa, že na Valaskej Belej bolo kedysi spolu až 99 lazov. Dnes ich vieme pomenovať 83. Niektoré lazy sú od centra obce vzdialené 5-6 km. V zime je k nim ťažký prístup a tieto miesta sú akoby odrezané od sveta. V lete tam býval nedostatok vody, obyvatelia boli nútení chodiť pre vodu niekde aj viac ako jeden kilometer. Kedysi ľudia na lazoch žili ťažký život a vo všetkom boli odkázaní len na svoje vlastné sily. Obyvatelia lazov boli zväčša príslušníci jednej rodinnej vetvy alebo jednej rodiny. Názvy lazov boli pomenované podľa jednotlivých rodín (napr. Kochanovci, Pánisovci), alebo podľa zemepisných oblastí (pod Skalkou). Niektoré postupom času zanikli. Ťažké životné podmienky nútili ľudí sťahovať sa dole do dediny. V súčasnosti žijú ľudia len na niektorých lazoch. Väčšina domov na lazoch je prestavaná na rekreačné chaty a chalupy. Domčeky boli kedysi malé a nízke, bez akýchkoľvek architektonických ozdôb. Stavali ich väčšinou z dreva, pokrývali slamou. Interiéry neboli ozdobované vôbec, pretože boli celkom zadymené a začiernené dymom a sadzami z ohniska v izbe, keďže dym z neho nebol odvádzaný komínom, ale celou povalou a prípadnými štrbinami (domy boli pôvodne bez komína). Dom sa skladal z dvoch miestností – z komory a izby. Neskôr sa domy stavali z pálenej i nepálenej – surovej tehly. Našli sa však aj domy z kameňa, najčastejšie z vápenca. Tieto domy boli už úhľadnejšie, dym vychádzal komínom. Slamenú strechu neskôr nahrádzali drevenými šindľami a v novšej dobe potom škridlou a eternitom.

Pôvodným zamestnaním „starých Valaskobeľanov“ bolo **pasenie oviec a salašníctvo**. Ovce chovali gazdovia z dediny i lazov, tí bohatší vlastnili aj 120 oviec. Tiež sa venovali poľnohospodárskym prácam a chovu hovädzieho dobytku, kôz a hydiny. Pokles chovu nastal v 60-tych rokoch 20. storočia, kedy nastal rozvoj industrializácie krajiny. Na jar roku 1949 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo I. typu, ktoré začalo hospodáriť na jeseň v roku 1949 na výmere 400 ha. Jeho existencia bola ale krátka, trvala len niekoľko mesiacov.

V obci bola dobre zastúpená aj **domáca výroba**. Ľudia si vedeli doma vyrobiť truhlice na obilie, šatstvo, drevený riad, koše na zemiaky a ovocie, metly, či súkno. Z potravín vedeli dopestovať takmer všetko – z plodín najviac zemiaky, kapustu, jačmeň, ovos, konope, ľan, zo strukovín, hlavne fazuľu a hrach, ďalej cibuľu, kvaku, mak a pre dobytok krmnu repu. Nedostatkom bola soľ a cukor. V 18. storočí v obci pracovali mlyny, súkennícka valcha a traja kováč. Už v prvej polovici 18. storočia sa tu objavili aj rozvinuté

formy podomového obchodu a potulného zamestnania. Išlo o **sklenárstvo a oknárstvo**. Pôvod oknárstvu vo Valaskej Belej dali počiatky výroby tabuľového skla v **gápelskej sklárni**. Vznik gápelskej sklárne spadá do obdobia, kedy sa sklárne zakladali vo veľkom počte na šľachtických a cirkevných majetkoch, aby sa zúžitkovalo vtedajšie veľké a nevyužívané bohatstvo lesov na našom území. Svoje výrobky miestna skláreň dopravovala najskôr po ceste do 30 kilometrov vzdalenej železničnej stanice Nováky. Neskôr, od roku 1925, po **úzkokol'ajke Ilava – Zliechov – Gápel**. Kuriózna sklárska preprava však netrvala dlho, pretože v roku 1929 bola skláreň v Gápeli zrušená. Podomoví obchodníci z Valaskej Belej sa výrazne zaslúžili o rozšírenie dobrého mena gápelského tabuľového skla, ktoré roznášali v krošni na chrbte. Valaská Belá sa stala kolískou slovenských oknárov. Spočiatku mali oknári voľnosť v podnikaní a mohli sa pohybovať bez obmedzenia. Za zárobkom chodili hlavne do Pešti, ale aj do Eséku, Bukváru, Dolováru a Báčky, neskôr už len na Dolnú zem a Moravu. Belianski oknári a sklári vytvorili profesiu, ktorá vynikla ako slovenské národné špecifikum. Dnes sa už síce život zmenil, ale prítomnosť nadväzuje na dedičstvo oknárov, ktorí vstúpili prítulnosť ku sklu celým generáciám. Dali tak v minulom storočí prvý impulz pre vznik **sklárskeho výrobného družstva** vo Valaskej Belej, ktoré zaniklo pár rokov po „nežnej revolúcii“. Dnes sú v obci už len menšie súkromné sklárske firmy. V obci bola zastúpená **aj textilná výroba** – výrobné družstvo Ľudová tvorba vo Veľkom Rovnom mala od roku 1951 prevádzku textilnej výroby vo Valaskej Belej. Práve s Ľudovou tvorbou SVD Krištál' vo svojich začiatkoch úzko spolupracoval. Predmetom výroby Ľudovej tvorby boli bavlnené šatky, uteráky, posteľné tkaniny, obrusy a iné produkty. V dôsledku nedostatku kvalitného materiálu a vysokým dopravným nákladom ako aj slabému odbytú prevádzka vo Valaskej Belej ukončila v roku 1994 svoju výrobu.

1.6 Významné osobnosti obce

Každá krajina, mesto, obec má svoje osobnosti. Ľudí, ktorí tvoria nielen pre seba, ale aj pre svoje okolie. Zanechávajú po sebe niečo, čo je trvalé, ich diela nemajú pominuteľnú hodnotu. Aj s našou obcou sú späté mnohé významné osobnosti. Niektorí sa tu narodili, študovali alebo pôsobili.

Naši občania si hlboko ctia a vážia rodákov, ktorí celý svoj život zasvätili Bohu a práci v katolíckej cirkvi, ale i tých, ktorí sa tu síce nenarodili, ale dlhé roky tu aktívne pôsobili. Medzi nich patria kňazi: Prof. Dr. Anton Hlinka, Dr. Pavol Kováč, Páter Sebastian Labo a Peter Dušička SVD.

V oblasti umenia a kultúry sú to: akademický maliar Jozef Trepáč, akademický maliar Imrich Plekanec a spisovateľka Ružena Gaubeová.

1.7 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje **„Základná škola s materskou školou Valaská Belá“**. Na základnej škole sa vyučujú dva cudzie jazyky – nemčina a angličtina. V uvedenom období učilo na škole 12 učiteľov, 1 asistent učiteľa a 1 vychovávateľ.

Základná škola poskytovala základné vzdelanie v danom roku v deviatich triedach 154 žiakom. Materskú školu navštevovalo v danom roku 61 detí v troch triedach, z toho v predškolskej triede bolo 21 predškolákov. Časť bežných výdavkov súvisiacich z prevádzkou MŠ bola financovaná aj z bežného transferu zo štátneho rozpočtu (z nenormatívnych finančných prostriedkov) určeného na výchovu a vzdelávanie.

Na mimoškolské aktivity sú pri základnej škole zriadené školské zariadenia: školský klub detí a centrum voľného času, ktoré poskytujú širokú škálu krúžkovej záujmovej činnosti a doplnkových vzdelávacích aktivít.

Podľa analýzy doterajšieho vývoja možno konštatovať, že tak ako sa očakávalo v minulých rokoch, rozvoj vzdelávania sa orientuje na zvýšenie jazykových znalostí a jazykovej zdatnosti žiakov a detí, vrátane cudzích jazykov a prehľbovanie vedomostí a zručností v oblasti informačných technológií a počítačovej gramotnosti.

Areál okolia školy je z veľkej časti vysadený zeleňou. V športovej časti areálu je doskočisko, bežecká dráha a multifunkčné ihrisko. V tejto časti je taktiež vybudovaná relaxačná časť pre žiakov na oddych a aktivity, kde je stabilný krb, k dispozícii sú drevené lavice a stoly, mobilné altánky. Škola je priestorovo zložená z dvoch budov. V hlavnej budove prebieha výchovno-vzdelávací proces v 9 triedach a v 6 odborných učebniach: učebňa fyziky a chémie, učebňa prírodopisu, učebňa PC a notebooková učebňa, učebňa zemepisu a dejepisu, školská knižnica, telocvičňa. V suteréne hlavnej budovy sú dve šatne pre žiakov. Súčasťou hlavnej budovy sú priestory využívané na bývanie – štyri byty. Vedľajšia budova slúži ako školský klub detí, školské stravovacie zariadenie, jedáleň pre cudzích strávníkov, verejná knižnica a od roku 2014 bolo do týchto priestorov situované jedno oddelenie MŠ pre predškolákov, ktoré obec vytvorila z vlastných prostriedkov po menších úpravách menej využívaných priestorov. Vybavenie kabinetov je na dobrej úrovni. Škola disponuje dostatkom pomôcok, ktoré sú každoročne podľa finančných možností a nárokov učiteľov dopĺňané. Tak ako v minulých rokoch, aj v tomto školskom roku boli zakúpené: učebné knihy, výukové softvéry, výučbové CD, odborné-metodické materiály pre pedagogických zamestnancov, odborné knihy a časopisy, odborné publikácie z vydavateľstva Raabe a Infra, metodické príručky pre potreby učiteľov, publikácie na rozvoj techniky čítania a iná odborná literatúra.

1.8 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytujú v obci neštátni lekári – jedna detská lekárka a jeden lekár v ambulancii pre dospelých v objekte zdravotného strediska, ktoré je majetkom obce. V tom istom objekte je zriadená aj súkromná lekáreň.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno konštatovať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti v obci dlhodobo stagnuje, napriek rôznym snahám vedenia obce sa nedarí zabezpečiť zubného lekára, ktorý by ordinoval v obci.

1.9 Sociálne zabezpečenie

Priamo v obci nie je žiadne zariadenie, ktoré by poskytovalo sociálne služby, starých občanov sa zamestnankyňa obce na úseku sociálnej starostlivosti snaží umiestňovať podľa ich požiadaviek do sociálnych zariadení mimo obce.

Tak ako sa predpokladalo na základe analýzy doterajšieho vývoja, sociálne služby sa orientujú na zabezpečovanie opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach občanov, ktorí sú na opatrovanie odkázaní. V roku 2015 obec zamestnávala 8 opatrovateľov, ktorí poskytovali opatrovateľskú službu 16 starým občanom..

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v obci podľa „Komunitného plánu sociálnych služieb obce Valaská Belá na roky 2014 – 2018“, prijatého obecným zastupiteľstvom, sú:

- rozširovať opatrovateľskú službu podľa potreby obyvateľov a dbať na to, aby ju vykonávali profesionálne opatrovateľky s potrebným vzdelaním a zručnosťami;
- zriadiť denné centrum (bývalý klub dôchodcov) v priestoroch budovy obecného úradu, ktoré by zároveň slúžilo i spoločenským organizáciám, ako sú: ZO Zväzu zdravotne postihnutých Valaská Belá, ZO Zväz protifašistických bojovníkov v obci a iným;
- zriadiť prepravnú službu pre dôchodcov (hlavne pre obyvateľov časti obce – Gápľa);
- vybudovať stredisko osobnej hygieny v zmysle § 60 zák.NR SR č. 448/2008 Z. z. v platnom znení;

- zriadiť pracovňu a čistiareň;
- zrekonštruovať posilňovňu, ktorá sa nachádza v priestoroch zdravotného strediska;
- rozšíriť materskú škôlku o jednu triedu;

Prvý a posledný cieľ sa obci podarilo naplniť podľa plánu a rozpočtu. Druhý a predposledný cieľ sa podarilo splniť len sčasti. Zriadiť a vybudovať stredisko osobnej hygieny, pracovňu a čistiareň sa obci nepodarilo ani v roku 2015.

1.10 Kultúra

Kultúru v obci organizovalo v súčinnosti s obcou, inými spoločenskými organizáciami a miestnou školou Miestne kultúrne stredisko Valaská Belá, ktoré riadila do septembra 2015 Elena Kopčanová. Po jej odchode do starobného dôchodku bola dočasne poverená riadením strediska Mgr. Denisa Vašková – až do jeho zrušenia k 31. 12. 2015.

Miestne kultúrne stredisko ako kultúrno-spoločenská inštitúcia, zriadená obcou 1. februára 1994 ako príspevková organizácia s právnou subjektivitou, na základe zriaďovacej listiny vykonávalo svoju činnosť 21 rokov. Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva v roku 2015 sa od 1. 1. 2016 kultúrno-výchovná práca spojená s organizovaním spoločenského života v obci a sprostredkovanie umeleckých hodnôt občanom obce, ako aj knižnícka a informačná činnosť (miestna knižnica), organizačne začlenila priamo pod riadenie starostu obce, na obecný úrad. Od tejto organizačnej zmeny v obci sa očakáva ušetrenie finančných prostriedkov v obci.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že sa naďalej kultúrny a spoločenský život bude orientovať na zachovávanie obecných tradícií a folklórnej činnosti, organizáciu osláv významných historických udalostí a rôznych podujatí orientovaných na upevňovanie dobrých medziludských vzťahov, kvalitného duchovného života a neposlednej miere aj na lokálpatriotizmus obyvateľov obce a jej stálych návštevníkov.

1.11 Hospodárstvo

Ubytovacie služby

- **Chata Homôlka**, sídliaca pod vrchom Homôlka. Má kapacitu 120 miest a 27 prísteliek. V súčasnom období má ubytovňa osem stálych zamestnancov. Hostia tu prichádzajú v letnom a zimnom období. Ťažisko hostí tvoria 90% detí, ktoré ubytovňu navštevujú ako školu v prírode, ďalej počas letných táborov, lyžiarskych sústreďení, kurzov a pod. V ubytovni sa výborne varí. Je vybavená spoločenskou miestnosťou, dvomi bufetmi (jeden je lyžiarsky). Nachádzajú sa pri nej tri vleky, hostia sú poväčšine Slováci, ale pravidelne tu prichádzajú Maďari, Chorváti a Poliaci.
- **Penzión stará škola** ponúka ubytovanie priamo v centre obce v okrajovej časti a prenajíma sa bez prítomnosti majiteľa. Kapacita: 11 osôb. K dispozícií sú 3x3 posteľové, 1x2 posteľová izba, kuchynka s kompletným vybavením. Sociálne zariadenie je spoločné. V objekte sa nachádza spoločenská miestnosť. Parkovanie je priamo pri objekte penziónu. Penzión je vybavený ústredným vykurovaním a teplou vodou. V prípade záujmu je možné zabezpečiť stravovanie.

Stravovacie služby

- **Chata Homôlka, Hotel Partizán na Homôlke**
- **Country Ranč Klin** – okrajová časť obce asi 5 km od centra
- **Pohostinstvo Dolinka** – v časti obce Gápel

Kaderníctva – v centre obce

- Kaderníctvo MAJKA
- Dámske a pánske kaderníctvo Daniela Šedíková
- Kaderníctvo Michaela

Kozmetika – v centre obce

- Kozmetický salón Ellisia

Pneuservis

- Pneu-Peter, Mária Dolinajová

Osobná doprava

- **BELABUS - Ľuboslav Furka**
osobná doprava po území Slovenska a v rámci EÚ.

Autodoprava

- RELA - Jozef Revický

Oprava a predaj bicyklov

- Miroslav Feiler, Valaská Belá

Povrchová úprava kovov – kataforéza

- AUDO – Panter, Samuel Topák

Výkup druhotných surovín – železo, farebné kovy

- Ivan Šimko, Valaská Belá.

Najvýznamnejší priemysel v obci

Už v 18.storočí, ako je to už v texte spomenuté, v osade Gápel začala fungovať malá sklárňa, ktorá neustále rástla. Existovala s malými prestávkami až do 20. storočia.

15. januára 1956 bola premiestnená do ústredia obce Valaská Belá. Nové výrobné družstvo malo názov **Krištál' - sklárske ľudové družstvo Valaská Belá**. Tak, ako podnik postupne po roku 1990 upadal, bolo prepustených mnoho remeselníkov a odborníkov na prácu so sklom. Jednou zo šancí bolo založenie vlastnej firmy. Takto vzniklo v obci niekoľko malých firiem na brúsenie a maľbu skla, na zasklievanie, na výrobu zrkadiel a pod. V minulom období ich bolo sedem, z nich v súčasnosti fungujú:

- **Peter Dolinaj, Sklenný sen**

S cieľom pokračovať v tradícii nášho kraja a nadviazať na sklárske umenie starých majstrov sklárov z osady Gápel, patriacej obci Valaská Belá, bola v januári 2007 v našej obci zriadená remeselná dielnička majstra sklára. Hlavným cieľom jej zriadenia a prevádzkovania bolo priblížiť občanom a návštevníkom obce krásu a tradíciu ručne fúkaného a hutne zdobeného skla. Zakladateľom spolku je Peter Dolinaj, bytom Valaská Belá číslo 20. Spolok ponúka prehliadku starodávnej remeselnej dielničky majstra sklára priamo pri výrobe umeleckých kúskov zo skla, ako aj prehliadku drevených foriem a náradia, starých kovových nástrojov a pomôcok používaných pri tvarovaní a zdobení skla. V dielničke je možné vidieť aj rôzne výrobky pochádzajúce z gápelskej sklárne z konca 18. storočia, z 19. a prvej štvrtiny 20. Storočia, ktoré sa dodnes zachovali.

- **Jaroslav Ďurmek, CRYSTAL** – brúsenie krištáľového skla;
- **Vladimír Kodaj, Crystal KAM** – pieskovanie, maľovanie skla a porcelánu, brúsenie skla;
- **Pavol Matlo** – výroba interiérových zrkadiel;
- **Jozef Mihál** – brúsenie krištáľového skla;

V roku 2015 avizovala ukončenie svojej výrobnnej činnosti miestna pobočka spoločnosti **LEONI Slovakia, spol. s r. o.**, ktorá začala svoju činnosť na území obce v r. 2006. Orientovala sa v malej miere na **elektrotechnický priemysel**, kedy spustila v našej obci výrobu káblových zväzkov do bielej techniky, čím vytvorila nové pracovné miesta pre 150 ľudí. S väčšími, či menšími problémami existovala prevádzka firmy do konca roka 2015 a svoju výrobnú činnosť uskutočňovala v priestoroch bývalého textilného družstva Ľudovej tvorby. Či sa prevádzku v obci podarí udržať aj v ďalšom roku je veľmi nepravdepodobné.

Drevársky priemysel v obci Valaská Belá, ktorá sa nachádza v horskom prostredí, prezentujú tri súkromné firmy, ktoré majú vo svojom programe prácu s drevom:

- **J&F, spol. s r. o.** – spracovanie dreva, so sídlom Valaská Belá č. 1223;
- **Emil Dlábik - DREMI** – pílenie drevnej hmoty, piliarska výroba stavebného reziva;
- **Viliam Lukáš - VIERI** – piliarske práce.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci

V rokoch 1961 – 1997 bol vytvorený a veľmi dobre fungoval štátny poľnohospodársky podnik Štátny majetok v Nitrianskom Rudne, ktorý mal v našej obci dva hospodárske dvory – na lazoch v časti obce Stanáková „U Kučerov“ a „U Kuricov“. Tieto sa v r. 1997 zlúčili, pretransformovali a vznikla nová **poľnohospodárska firma Čierna hora, a. s., Valaská Belá**, hospodáriaca v katastri obce na výmere 1 750 ha. Táto firma existuje dodnes. Sústreďuje sa hlavne na chov oviec, kôz, hovädzieho dobytku a kureniec, ktoré expedujú do rôznych hydinárskych závodov na spracovanie. Firma sa v minulosti pokúšala pestovať kukuricu a jačmeň, ale dosahovala v našich klimatických podmienkach malé výnosy. Hospodárenie s týmito produktmi kladlo vysoké finančné nároky a vytváralo problémy. Vo firme sú stále odkázaní na štátne dotácie, lebo odberatelia neustále vytvárajú tlak na znižovanie nákupných cien. V roku 2009 bola na podujatí **Ovenálie Východná 2009** bryndza, ktorú vyrába spoločnosť Čierna hora, a. s., vyhlásená za najlepšiu na Slovensku. Okrem poľnohospodárskej firmy Čierna hora, a. s., pôsobí v obci asi 12 súkromných poľnohospodárov. Ich počet oproti minulému roku rapídne klesol. Chovajú kravy, ovce a kozy na mlieko, časť produkcie predávajú. Občania obce sa sami zásobujú zeleninou, zemiakmi, ovocím, ktoré si zväčša dorobia na vlastnej pôde. Tie druhy zeleniny, pre ktoré nie sú v obci vhodné klimatické podmienky na pestovanie, ale občania ich už dlhodobo zaradili do svojho stravovacieho systému si nakupujú od pestovateľov z blízkeho okolia.

Lesná správa bola založená v roku 1974, vznikla z bývalých poľesí Nitrianske Rudno, Valaská Belá, Zliechov, Gápel a Liešťany. Vedúcim lesnej správy od roku 1977 bol pán Eduard Haváč. V rokoch 1975-1979 boli prevzaté nelesné pôdy od ŠM Nitrianske Rudno s cieľom zalesniť ich. V 80-tych rokoch 20. st. sa zmenil názov na Severoslovenské štátne lesy – Lesný závod Prievidza, Lesná správa Valaská Belá. Výmera pôdy lesnej správy bola viac ako 6 000 ha. Lesná správa uskutočňovala a zabezpečovala: zalesňovanie, ochrana lesných kultúr, prerezávky, ostatné pestovateľské práce, upratovanie haluziny, ťažba dreva, približovanie dreva. Okrem týchto výkonov vykonávala aj iné práce, ako sú: výroba sadeníc v lesných škôlkach, čistenie chodníkov, posedov, kŕmidiel zveri, poľnohospodárske práce pri zbere krmovín pre vlastnú potrebu a iné.

V roku 1985 dobudovala vodnú nádrž v Gápľi na zachytávanie prítalových vôd. Táto sa súčasnne využíva ako rybník a prevádzkuje ho súkromná firma.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na poľnohospodársku výrobu a rozvoj služieb.

1.12 Organizačná štruktúra obce

Obec Valaská Belá, ktorá ako samostatná samosprávna a správna jednotka vznikla prijatím zákona SNR č. 369/1990 Zb. z. o obecnom zriadení, začala samostatne fungovať od 1. 1. 1991. Jej sídlo je Obecný úrad Valaská Belá 1. Bolo jej pridelené identifikačné číslo organizácie (IČO) 00318531 a daňové identifikačné číslo (DIČ) 2021211830.

Obec nemá v súčasnosti zriadenú funkciu prednostu obecného úradu, zamestnanci úradu sú v priamej riadiacej pôsobnosti starostu obce. Obec na obecnom úrade zamestnáva, tak ako aj minulý rok, šesť technicko-administratívnych zamestnancov s prevahou duševnej činnosti, ktorým sú podľa pracovných náplní zverené agendy na jednotlivých úsekoch administratívnych a hospodárskych činností nasledovne:

- Bc. Ľudmila Podskočová – vnútorná správa obce, evidencia obyvateľstva, správa registratúry, pokladňa;
- Bc. Zuzana Novotková – správa miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a DSO, pokladňa, vedenie webovej stránky obce; zástup matrikárky;
- Daniela Cigánová – drobné stavby a stavebné úpravy, ochrana životného prostredia, odpadové hospodárstvo, nájom hrobových miest, overovanie podpisov;
- Ľubica Dolinajová – ekonomické činnosti – účtovníctvo, rozpočtovníctvo a štatistika, personálna a mzdová agenda;
- Mgr. Elena Obuchová, ekonomické činnosti a štatistika, školstvo, evidencia pozemkov a majetku obce;
- Marta Vrtíková – všeobecná vnútorná správa, matrika, sociálna agenda, opatrovateľská služba;
- okrem toho ešte pracuje na obecnom úrade 1 upratovačka a kurič.

Priemerný počet všetkých zamestnancov obce k 31.12.2015, vrátane fyzicky pacujúcich (opatrovateľky, vodiči, kurič, upratovačky, maliar, murár) bol 20, z toho 1 vedúci zamestnanec.

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre obce

Štatutárny orgán	Ing. Miloš Cúcik – starosta obce
Zástupca štatutárneho orgánu	Ing. Peter Dušička – poslanec OZ
Hlavný kontrolór obce	Ing. Jozef Krett
Obecné zastupiteľstvo	Milan Čičmanec, Ing. Peter Dušička, Marian Híreš, Ladislav Hronský, Emília Kňazeková, Viktor Kotian, Jarmila Kopčanová, Mgr. Andrej Mateáš a Ing. Ľubomír Štolovský

Komisie obecného zastupiteľstva	• Sociálna a zdravotná komisia: predseda: Jarmila Kopčanová, členovia: Marta Vrtíková, Mgr. Petra Furková, Pavlína Kodajová, Anna Matlová, • Komisia výstavby, územného plánovania a životného prostredia: predseda: Viktor Kotian, členovia: Ing. Viliam Furka, Ing. Ľubomír Štolovský • Komisia ochrany verejného poriadku: predseda: Ing. Peter Dušička, členovia: Jarmila Kopčanová, Daniel Hujo, Tibor Štolovský • Komisia kultúry, telovýchovy a športu: predseda: Milan Čičmanec, členovia: Ing. Roman Jurík, Mgr. Andrej Mateáš • Finančná komisia: Marian Híreš. členovia: Ladislav Hronský, Ing. Vladimír Mazán, Bc. Ľudmila Podskočová • Komisia na ochranu verejného záujmu: predseda: Ladislav Hronský, členovia: Ing. Peter Dušička, Emília Kňazeková, Viktor Kotian
---------------------------------	---

Konsolidovaný celok obce

V priebehu účtovného obdobia od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015 nedošlo v porovnaní s minulým rokom 2014 k žiadnym zmenám v štruktúre konsolidovaného celku. (ďalej len „KC“) Obce Valaská Belá. Obec má v zriaďovateľskej pôsobnosti jednu rozpočtovú organizáciu s právnou subjektivitou – **Základnú školu s materskou školou Valaská Belá** a jednu príspevkovú organizáciu s právnou subjektivitou – **Miestne kultúrne stredisko Valaská Belá**.

Identifikačné údaje všetkých konsolidovaných účtovných jednotiek KC obce

Názov konsolidovanej účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dátum založenie
Základná škola s materskou školou – riaditeľka Mgr.Jana Cvičelová	Valaská Belá 242	31201733	1.1.1998

Názov konsolidovanej účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dátum založenie
Miestne kultúrne stredisko Valaská Belá – riaditeľka Elena Kopčanová	Valaská Belá 1	00358533	1.2.1994

Informácie o zamestnancoch konsolidovan. celku	Rok 2014	Rok 2015
Priemerný počet zamestnancov počas účtov. obdobia	53,06	56,14
z toho počet vedúcich zamestnancov	7,0	7,0

V roku 2015 sa zvýšil priemerný počet zamestnancov konsolidovaného celku obce o 3,08, z toho zaznamenalo zvýšenie o 0,94 MKS a o 2,14 bol zvýšený priemerný počet zamestnancov

na základnej škole s materskou školou. Materská účtovná jednotka zmenu oproti roku 2014 nemala. Neziskové organizácie obec založené nemá. a taktiež obec nezaložila žiadne obchodné spoločnosti.

2. Rozpočet obce na rok 2015 a jeho plnenie

Rozpočet obce na rok 2015 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Rozpočet Obce Valaská Belá na rok 2015 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva uznesením č. 21/2014 dňa 11. 12. 2014 ako vyrovnaný. Počas roka 2015 bol schválenými rozpočtovými zmenami upravovaný nasledovne:

Rekapitulácia zmien rozpočtu Obce Valaská Belá za rok 2015 podľa schválených rozpočtových opatrení – podľa zmenových listov rozpočtu číslovaných od 1 – 29

číslo RO	Dátum schválenia rozp. zmeny	Rozpočtové zmeny schválené príslušným kompetentným orgánom	Príjmy v €	Výdavky v €	Schodok, prebytok po úprave P a V
Schválený rozpočet 11. 12. 2014			956 649	956 649	0
1	5. 1. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	1 765	- 505 + 505	1 765
2	22. 1. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 38/2015	27 215	0	28 980
3	30. 1. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	637	637	28 980
4	19. 2. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 50/2015	0	1 600	27 380
5	20. 2. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	-600 + 600	27 380
6	27. 2. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR)	28 695	28 695	27 380
7	26. 3. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 68/2015	349	590	27 139
8	31. 3. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 4 403 + 4 403	27 139
9	31. 3. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR)	2 926	2 926	27 139
10	30. 4. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR)	59 671	59 671	27 139
11	30. 4. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 824 + 824	27 139
12	4. 5. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 1 705 +1 705	27 139
13	31. 5. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	1 038	1 038	27 139
14	18. 6. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 95/2015	1 807	13 717	15 229
15	18. 6. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 380 + 380	15 229
16	2. 7. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 1 226 +1 226	15 229

17	31. 7. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	931	931	15 229
18	3. 8. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 1 100 + 1 100	15 229
19	31. 8. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	80 000	80 000	15 229
20	10. 9. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 115/2015	3 206	18 000	435
21	11. 9. 2015	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 160 + 160	435
22	30. 9. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	99	99	435
23	2. 10. 2015	Rozhodnutie starostu o rozp. zmenách v príjm. časti rozpočtu ,vo výdavkoch len presuny v rámci ekon.kat.	1 132	- 4 791 + 4791	1 567
24	22. 10. 2015	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 125/2015	1 847	1 300	2 114
25	30. 10. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	- 621	- 621	2 114
26	4. 11. 2015	Rozhodnutie starostu o rozp. zmenách v príjm. časti rozpočtu ,vo výdavkoch len presuny v rámci ekon.kat.	2 300	- 2 315 + 2 315	4 414
27	30. 11. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	- 2 753	- 2 753	4 414
28	1. 12. 2015	Rozhodnutie starostu o rozp. zmenách v príjm. časti rozpočtu ,vo výdavkoch len presuny v rámci ekon.kat.	11 980	- 2 534 + 2 534	16 394
29	28. 12. 2015	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	65 420	65 420	16 394
Upravený rozpočet k 31. 12. 2015			1 244 293	1 227 899	16 394

Pôvodný rozpočet obce bol po poslednej rozpočtovej zmene k **31. 12. 2015** upravený v príjmoch smerom nahor na konečných **1 244 293 eur** a vo výdavkoch na konečných **1 227 899 eur**. To znamená, že hoci bol pôvodne plánovaný ako vyrovnaný, nakoniec bol po zmenách upravený na prebytkový – príjmy boli vyššie ako výdavky o **16 394 eur**.

Rozpočet obce po poslednej zmene k 31. 12. 2015 v celých eurách:

	Pôvodne schválený rozpočet na rok 2015	Rozpočet po poslednej zmene 2015
Príjmy celkom	956 649	1 244 293
<i>z toho :</i>		
Bežné príjmy obce	950 899	1 118 519
Kapitálové príjmy	2 400	122 400
Finančné príjmy	0	24
Príjmy RO s právnou subjektivitou	3 350	3 350
Výdavky celkom	956 649	1 227 899
<i>z toho :</i>		
Bežné výdavky	467 475	572 825
Kapitálové výdavky	2 400	122 400
Finančné výdavky	0	0
Výdavky RO s právnou subjektivitou	486 774	532 674
Rozdiel rozpočtu obce za rok 2015	0	16 394

2.1 Skutočné plnenie príjmov za rok 2015

Upravený rozpočet všetkých príjmov roku 2015 (BP, KP, FO - vrátane ZŠ)	Skutočnosť k 31.12.2015	% plnenia
1 244 293 ,00 €	1 263 349,85 €	101,53

Ako bol naplnený v skutočnosti rozpočet bežných príjmov, kapitálových príjmov a príjmov obce z finančných operácií obce v porovnaní s celkovými rozpočtovanými **upravenými** príjmami obce (v čiastke 1 244 293,00 €), vrátane základnej školy, je prehľadne uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Príjmy obce vrátane príjmov základnej školy	Pôvodný rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie v %
Bežné príjmy obce	950 899	1 118 519	1 110 567,20	99,29
Bežné príjmy ZŠ – rozpočtované	3 350	3 350	3 310,49	98,82
Vlastné príjmy ZŠ – dary a nerozpočt.	–	–	2 352,58	–
(§ 23 zák. 523/2004 v platnom znení)	–	–	26 841,06	–
Bežné príjmy obce a ZŠ spolu	954 249	1 121 869	1 143 071,33	101,89
Kapitálové príjmy obce	2 400	122 400	120 255,00	98,25
Kapitálové príjmy ZŠ	0	0	0,00	0,00
Kapitálové príjmy obce a ZŠ spolu	2 400	122 400	120 255,00	98,25
Príjmy z finančných operácií	0	24	23,52	98,00
BP, KP a príjmy z FO spolu	956 649	1 244 293	1 263 349,85	101,53

V predchádzajúcom prehľade vidno, že pôvodný rozpočet obce, vrátane rozpočtu základnej školy, bol v príjmoch k 31. 12. 2015 zvýšený o 287 644 €. V skutočnosti sa celkové príjmy podarilo naplniť v porovnaní s upraveným rozpočtom na 101,53 %, čo v kvantitatívnom vyjadrení predstavuje o 19 056,85 eur viac, ako bolo naplánované v upravených rozpočtovaných príjmoch.

Oproti pôvodnému rozpočtu 954 249 € bežných príjmov na začiatku roka boli **rozpočtované upravené bežné** príjmy obce, vrátane rozpočtovaných upravených bežných príjmov základnej školy **1 121 869,00 €** (z toho 1 118 519 € obec + 3 350 € základná škola).

Skutočné bežné príjmy obce, vrátane príjmov základnej školy, boli **1 143 071,33 €**. V tejto sume je započítaných aj 1 952 €, ktoré dostala škola vo forme finančných darov, 387,30 eur, ktoré dostala na elektronické testovanie žiakov zo štátneho rozpočtu a 26 841,06 €, ktoré predstavujú skutočné vlastné **nerozpočtované** príjmy základnej školy v sledovanom období a 13,28 eur, čo je suma neodvedeného bežného transferu obci. Podľa rozhodnutia obecného zastupiteľstva nerozpočtované príjmy mohla základná škola použiť, a aj použila, na úhradu výdavkov, o ktoré mohla v zmysle § 23 zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. v platnom znení prekročiť povolený limit výdavkov.

Skutočné príjmy základnej školy za rok 2015 (rozpočtované aj nerozpočtované) boli spolu **32 504,13 €** (3 310,49 € + 29 193,64 €). Oproti predchádzajúcemu roku 2014 (26 990,17 eur) boli príjmy vyššie o 8 506,34 eur, čo je zvýšenie približne o 31,5 %.

Dosiahnuté **skutočné bežné príjmy** obce spolu zo základnou školou v objeme 1 143 071,33 eur sú v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2014 (946 589,92) **o 196 481,41 eur vyššie**, čo predstavuje nárast v percentuálnom vyjadrení o 20,8 %.

Skutočne dosiahnuté **kapitálové príjmy** 120 255,00 € boli naplnené skoro na 98,25% plánovaného upraveného kapitálového príjmového rozpočtu na rok 2015. Obec kapitálové finančné prostriedky získala predajom obecných pozemkov schváleným obecným zastupiteľstvom v priebehu roka a podstatnú časť KP mala obec z účelovej dotácie zo ŠR na odstránenie havarijného stavu – rekonštrukciu kotolne v budove miestnej základnej školy. Základná škola Valaská Belá kapitálové príjmy v priebehu roka 2015 nemala, kapitálové príjmy vykázala len obec.

V roku 2015 obec v pôvodne schválenom rozpočte nemala plánované príjmy z finančných operácií, počas roka upravila rozpočet FO na 24,00 eur, čo sú vlastnej nespotrebované finančné prostriedky z dotácie ÚPSVaR pre obec ako osobitného príjemcu prídavkov na deti, ktoré ostali z roka 2014 a boli prevedené na konci roka na osobitný bankový účet a v roku 2015 následne zapojené do rozpočtu a minuté na určený účel. Skutočnosť bola 23,52 eur, čo je 98,00 %.

2.2 Skutočné plnenie výdavkov za rok 2015

Upravený rozpočet všetkých výdavkov roku 2015 (BP,KP,FO - vrátane ZŠ)	Skutočnosť k 31.12.2015	% plnenia
1 227 899,00 €	1 126 522,28 €	91,74

Z celkových rozpočtovaných upravených výdavkov **1 227 899 €** v roku 2015 boli rozpočtované **bežné výdavky obce** v sume: 572 825 € a rozpočtované **bežné výdavky základnej školy s materskou školou** 532 674 €, ďalej rozpočtované **kapitálové výdavky obce** v sume 2 400 € a rozpočtované **kapitálové výdavky základnej školy** v sume 120 000 €.

V nasledujúcej tabuľke je uvedené ako sa zmenil pôvodne schválený celkový rozpočet výdavkov obce v priebehu roka 2015 prijatými rozpočtovými opatreniami:

Výdavky obce a výdavky základnej školy	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie rozp. v %
Bežné výdavky obce	467 475	572 825	504 655,13	88,10
Bežné výdavky ZŠ – rozpočtované	486 774	532 674	532 620,98	99,99
Bežné výdavky – nerozpočtov. (§ 23 zák.o RP)	–	–	27 241,67	–
Bežné výdavky – hradené z darov	–	–	1 952,00	–
Bežné výdavky obce a ZŠ spolu	954 249	1 105 499	1 066 469,78	96,47
Kapitálové výdavky obce	2 400	2 400	52,50	2,19
Kapitálové výdavky ZŠ	0	120 000	60 000,00	50,00
Kapitálové výdavky obce a ZŠ spolu	2 400	122 400	60 052,50	49,06
Výdavky z finančných operácií	0	0	0	0,00
BV, KVP a výdavky z FO spolu	956 649	1 227 899	1 126 522,28	91,74

Ako bolo už skôr v texte uvedené, celkový pôvodný rozpočet bol vo výdavkoch upravovaný rozpočtovými opatreniami a postupne z plánovanej sumy 956 649,00 eur zvýšený o 271 250,00 € na sumu 1 227 899,00 eur.

Skutočné plnenie celkových výdavkov v sume 1 126 522,28 eur, v porovnaní s upraveným rozpočtom výdavkov, bolo v percentuálnom vyjadrení v danom roku 91,74 %, vrátane výdavkov uhradených z nerozpočtovaných vlastných príjmov základnej školy. Nenaplnenie

skutočných výdavkov rozpočtu obce oproti upravenému plánu výdavkov predstavuje v peňažnom vyjadrení čiastku 101 376,72 eur.

Rozpočtované upravené bežné výdavky obce, vrátane rozpočtovaných upravených bežných výdavkov základnej školy, boli **1 105 499 €** (572 825 € obec + 532 674 € základná škola s materskou školou). **Skutočné bežné výdavky** obce spolu so základnou školou predstavujú čiastku **1 066 469,78 €** a v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2014, kedy boli v sume 958 819,80 eur, sú o 107 649,98 eur vyššie, čo je v percentuálnom vyjadrení zvýšenie o 11,23%. **Zo skutočných bežných výdavkov** 1 066 469,78 € obec minula 504 655,13 € a základná škola s materskou školou 561 814,65 €, pričom základná škola okrem rozpočtovaných výdavkov v sledovanom roku uhradila výdavky aj z **vlastných nerozpočtovaných príjmov**, o ktoré mohla v zmysle § 23 zákona NR SR číslo 523/2004 Z. z. v platnom znení prekročiť povolený limit výdavkov, a to v čiastke 27 241,67 € a časť výdavkov hradila z darov v sume 1 952,00 eur.

V roku 2015 pôvodne boli rozpočtované **kapitálové výdavky** len na obci, neskôr bol rozpočet kapitálových výdavkov upravený aj pre základnú školu. Oproti pôvodne rozpočtovaným 2 400 € kapitálových výdavkov na začiatku roka, bol rozhodnutím obecného zastupiteľstva **upravený kapitálový rozpočet** na konečných **122 400,00 €**. Plánovalo sa vykúpenie zvyšných pozemkov pod verejným priestranstvom na cintoríne – parkovacia plocha a pozemky pod niektorými vybudovanými cestami v centre obce, ktoré neboli usporiadané. Na základnej škole sa naplánovalo pokračovať v rekonštrukcii kotolne v objekte hlavnej budovy ZŠ, na ktorú bola poskytnutá dotácia zo ŠR v sume 120 000,00 eur..

Skutočné plnenie kapitálových výdavkov k 31. 12. 2015 bolo **60 052,50 €**, čo je v percentuálnom vyjadrení plnenie na 49,06 %. V kvantitatívnom vyjadrení boli kapitálové výdavky oproti plánu o 62 347,50 eur nižšie. Finančné prostriedky z dotácie na rekonštrukciu kotolne v ZŠ je možné podľa platnej legislatívy presunúť a použiť na určený účel aj v roku 2016.

Výdavky **z finančných operácií** na rok 2015 obec v rozpočte neplánovala, ani sa takýto výdavok v priebehu roka v obci neuskutočnil.

2.3 Súhrnná rekapitulácia plnenia rozpočtu obce k 31. 12. 2015

Zrekapitulované plnenie upravených rozpočtovaných príjmov a výdavkov obce a základnej školy k 31. 12. 2015, t. j. skutočné plnenie vyjadrené v € a aj percentuálne, je uvedené v nasledujúcom tabuľkovom prehľade, ktorý je členený na tri tabuľky. V prvej tabuľke sú zrekapitulované výdavky **len základnej školy** s materskou školou v členení na rozpočet, upravený rozpočet, finančné prostriedky z dotácií (na výkon verejnej správy na úseku školstva poukázané zo štátneho rozpočtu, finančné prostriedky na originálne kompetencie z obecného rozpočtu) poukázané obcou na účet základnej školy, skutočné čerpanie finančných prostriedkov základnej školy na výdavky súvisiace s prevádzkou základnej školy a jej súčastí (školských zariadení – školského klubu detí, centra voľného času a školskej jedálne základnej školy) v eurách a plnenie rozpočtu v percentuálnom vyjadrení.

V druhej tabuľke sú zhrnuté bežné, kapitálové príjmy a výdavky obce a príjmy a výdavky z finančných operácií **len samotnej obce, teda bez základnej školy** v členení – rozpočet, upravený rozpočet, skutočné plnenie v € a percentuálne vyjadrenie plnenia rozpočtu.

V poslednej tabuľke sú zrekapitulované plánované aj skutočné bežné, kapitálové príjmy a výdavky obce a príjmy a výdavky obce z finančných operácií **spolu so základnou školou**, v členení – rozpočet, upravený rozpočet, skutočné plnenie v € a percentuálne vyjadrenie

plnenia rozpočtu, a tiež aj skutočný rozdiel príjmov a výdavkov rozpočtového hospodárenia.

Výdavky základnej školy s materskou školou a jej súčastí – školskej jedálne ZŠ, školského klubu detí, centra voľného času, materskej školy a školskej jedálne MŠ

Tabuľka 1

Výdavky Základnej školy s MŠ, vrátane ŠJ, ŠKD, CVČ	Schválený rozpočet		Schválený rozpočet spolu	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie	Plnenie v %
	Dotácia zo ŠR	Dotácia z obce				
ZŠ – bežné výdavky (BV) z normatívnych FP	306 787,00	x	306 787,00	337 942,00	337 942,00	100,00
ZŠ – vzdelávacie poukazy	3 868,00	x	3 868,00	0,00	0,00	0,00
ZŠ – výchova a vzdelávanie žiakov zo SZP	718,00	x	718,00	707,00	707,00	100,00
ZŠ – BV na elektronické testovanie žiakov	0,00	x	0,00	0,00	387,30	0,00
ZŠ – príspevok na učebnice	0,00	x	0,00	561,00	561,00	100,00
ZŠ – dotácia na školské potreby deťom v HN	0,00	x	0,00	199,00	199,20	100,10
ZŠ – výdavky z vlastných rozpoč. príjmov ZŠ	x	3 350,00	3 350,00	3 350,00	3 310,49	98,82
ZŠ – výdavky z darov.	x	x	0,00	0,00	1 952,00	0,00
ZŠ – výd.z vl.príj.- § 23 zák.č. 523/2004 Z.z.	x	x	0,00	0,00	26 841,06	0,00
ZŠ – BV na správu školských budov (OK)	x	13 978,00	13 978,00	13 978,00	13 978,00	100,00
ŠJ ZŠ – bežné výdavky (OK)	x	22 638,00	22 638,00	22 638,00	22 638,00	100,00
ŠKD pri ZŠ – bežné výdavky (OK)	x	15 015,00	15 015,00	17 820,00	17 820,00	100,00
CVČ pri ZŠ – bežné výdavky (OK)	x	6 300,00	6 300,00	6 300,00	6 300,00	100,00
CVČ pri ZŠ – bežné výdavky zo vzdel.pouk.	0	x	0,00	3 750,00	3 750,00	100,00
MŠ – bežné výdavky z dotácie zo ŠR	3 092,00	x	3 092,00	3 472,00	3 472,00	100,00
MŠ – BV na správu školských budov (OK)	x	5 628,00	5 628,00	5 628,00	5 628,00	100,00
MŠ – výdavky z účel. dot. z RF (havarij.stav)	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MŠ – bežné výdavky (OK)	x	90 400,00	90 400,00	101 312,00	101 312,00	100,00
ŠJ MŠ – bežné výdavky (OK)	x	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,00
MŠ – dotácia na škol. potreby deťom v HN	0,00	0,00	0,00	17,00	16,60	97,65
Spolu BV za ZŠ s MŠ	314 465,00	172 309,00	486 774,00	532 674,00	561 814,65	106,59
ZŠ – KT–nenor. FP–rekonštrukcia kotolne	0,00	0,00	0,00	120 000,00	60 000,00	50,00
Spolu KV - NNFP zo ŠR	0,00	0,00	0,00	120 000,00	60 000,00	50,00
Spolu bežné a kapitál.výdavky za ZŠ s MŠ	314 465,00	172 309,00	486 774,00	652 674,00	621 814,65	95,27

Plnenie rozpočtu príjmov a výdavkov obce bez základnej školy s MŠ

Tabuľka 2

Obec (bez ZŠ s MŠ)	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie rozpočtu %
Bežné príjmy	950 899,00	1 118 519,00	1 110 567,20	99,29
Bežné výdavky	467 475,00	572 825,00	504 655,13	88,10
Kapitálové príjmy	2 400,00	122 400,00	120 255,00	98,25
Kapitálové výdavky	2 400,00	2 400,00	52,50	2,19
Príjmy z finančných operácií	0,00	24,00	23,52	98,00
Výdavky z finančných operácií	0,00	0,00	0,00	0,00
Príjmy spolu	953 299,00	1 240 943,00	1 230 845,72	99,19
Výdavky spolu	469 875,00	575 225,00	504 707,63	87,74

Plnenie rozpočtu obce a základnej školy a jej súčastí spolu

Tabuľka 3

Spolu za Obec a ZŠ s MŠ	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie rozpočtu %
Bežné príjmy	954 249,00	1 121 869,00	1 143 071,33	101,89
Bežné výdavky	954 249,00	1 105 499,00	1 066 469,78	96,47
Kapitálové príjmy	2 400,00	122 400,00	120 255,00	98,25
Kapitálové výdavky	2 400,00	122 400,00	60 052,50	49,06
Príjmy z finančných operácií	0,00	24,00	23,52	98,00
Výdavky z finančných operácií	0,00	0,00	0,00	0,00
Príjmy spolu	956 649,00	1 244 293,00	1 263 349,85	101,53
Výdavky spolu	956 649,00	1 227 899,00	1 126 522,28	91,74
Rozdiel príjmov a výdavkov	0,00	16 394,00	136 827,57	

Rozdiel príjmov a výdavkov **136 827,57 eur** predstavuje sumár:

- konečného stavu peňazí k 31. 12. 2015 na základnom bežnom účte obce (B1) v čiastke **75 981,45 eur**,
- konečného stavu dotačného účtu (B2) v čiastke **60 000,00 eur**,
- konečného zostatku hotových peňazí v pokladni (P1) v čiastke **832,84 eur**,
- čiastky neodvedenej sumy nespotrebovaného bežného transferu do 31. 12. 2015 z účtu základnej školy v čiastke **13,28 eur**.

2.4 Plán rozpočtu na roky 2016 - 2018

2.4.1 Príjmy celkom

	Skutočnosť k 31.12.2015	Plán na rok 2016	Plán na rok 2017	Plán na rok 2018
Príjmy celkom	1 263 349,85	1 100 433	1 114 639	1 114 639
<i>z toho :</i>				
Bežné príjmy obce	1 110 567,20	1 056 373	1 088 479	1 088 479
Kapitálové príjmy	120 255,00	2 400	2 500	2 500
Finančné príjmy	23,52	18 000	0	0
Príjmy RO – ZŠ s MŠ s právnou subjektivitou	32 504,13	23 660	23 660	23 660

2.3.2 Výdavky celkom

	Skutočnosť k 31.12.2015	Plán na rok 2016	Plán na rok 2017	Plán na rok 2018
Výdavky celkom	1 126 522,28	1 091 731	1 077 474	1 054 699
<i>z toho :</i>				
Bežné výdavky obce	504 655,13	524 900	517 050	494 275
Kapitálové výdavky	60 052,50	20 400	2 400	2 400
Finančné výdavky	0,00	0	0	0
Výdavky RO - ZŠ s MŠ s právnou subjektivitou	561 814,65	546 431	558 024	558 024

3. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2015 a jeho rozdelenie

Skutočné príjmy Obce a ZŠ s MŠ	Bežné príjmy	Kapitálové príjmy	Finančné operácie	Príjmy spolu
Obec	1 110 567,20	120 255,00	23,52	1 230 845,72
RO – Základná škola s MŠ	32 504,13	0,00	0,00	32 504,13
Spolu príjmy bežné, kapitálové a z FO	1 143 071,33	120 255,00	23,52	1 263 349,85
Spolu skutočné príjmy bežné a kapitálové (bez FO)	1 263 326,33			
Skutočné výdavky Obce a ZŠ s MŠ	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Finančné výdavky	Výdavky spolu
Obec	504 655,13	52,50	0,00	504 707,63
RO – Základná škola s MŠ	561 814,65	60 000,00	0,00	621 814,65
Spolu výdavky bežné, kapitálové a z FO	1 066 469,78	60 052,50	0,00	1 126 522,28
Spolu skutočné výdavky bežné a kapitálové (bez FO)	1 126 522,28			

Skutočný tok peňažných prostriedkov v roku 2015, ktorý umožňoval obci čerpať naplánovaný rozpočet, bol v účtovníctve zaznamenaný nasledovne:

A) Skutočné rozpočtové príjmy za rok 2015, vrátane školstva	1 263 349,85 €
z toho: - príjmy roku 2015 z hospodárenia obce bez finančných operácií	1 263 326,33 €
- príjmové finančné operácie obce v roku 2015	23,52 €
B) Skutočné rozpočtové výdavky za rok 2015, vrátane školstva	1 126 522,28 €
z toho: - výdavky roku 2015 z hospodárenia obce bez finančných operácií	1 126 522,28 €
- výdavkové finančné operácie obce v roku 2015	0,00 €
C) Rozdiel medzi skutočnými rozpočtovými príjmami a výdavkami obce	136 827,57 €
z toho: - celkový rozdiel z hospodárenia obce bez finančných operácií	136 804,05 €
po odrátaní nevyčerpanej dotácie 60 000 € z KT zo ŠR (na rekonštrukciu kotolne ZŠ)	76 804,05 €
- rozdiel z príjmových a výdavkových finančných operácií obce	23,52 €

Celkové skutočné bežné a kapitálové príjmy obce boli v danom roku vyššie ako celkové skutočné bežné a kapitálové výdavky o 136 804,05 €. To znamená, že **výsledkom** celkového rozpočtového hospodárenia obce v roku 2015 po odpočítaní zostatku nespotrebovaného kapitálového transferu na rekonštrukciu a modernizáciu kotolne v základnej škole zo štátneho rozpočtu **je prebytok** v sume **76 804,05 €**. Zostatok finančných operácií roka 2015 v sume 23,52 € bude tiež prevedený na účet rezervného fondu, ale tento prevod už nepodlieha schvaľovaniu obecným zastupiteľstvom.

4. Bilancia aktív a pasív v celých €

4.1 Aktíva a pasíva za materskú účtovnú jednotku – obec

A K T Í V A	KZ k 31.12.2014	KZ k 31.12.2015
A) Neobežný majetok spolu (netto)	1 500 688	1 497 261
z toho :		
• Dlhodobý nehmotný majetok	0	0
• Dlhodobý hmotný majetok	1 028 768	1 025 341
• Dlhodobý finančný majetok	471 920	471 920
B) Obežný majetok spolu	127 799	256 554
z toho :		
• Zásoby	10 776	7 962
• Pohľadávky	23 817	24 510
• Finančný majetok	47 996	185 400
• Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátk.	80	0
• Transfery obce jej RO, PO	45 130	38 682
C) Časové rozlíšenie – náklady BO	2 089	2 313
D) Vzt'ahy k účtom klientov štát .pokladnice	0	0
Majetok spolu	1 630 576	1 756 128

P A S Í V A	KZ k 31.12.2014	KZ k 31.12.2015
A) Vlastné imanie	1 575 163	1 611 903
z toho :		
• Oceňovacie rozdiely	11 188	11 188
• Zákonný RF a ostatné fondy (od 1.1.2008)	0	0
• výsledok hospodárenia (VH)	1 563 975	1 600 715
z toho:		
1. Nevysporiadaný VH minul. rokov	1 481 966	1 563 975
2. VH za bežné účtovné obdobie	82 009	36 740
B) Záväzky spolu	35 402	105 647
z toho :		
• Rezervy	9 454	19 047
• Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	60 000
• Dlhodobé záväzky	817	1 046
z toho:		
1. záväzky zo sociálneho fondu	817	1 046
2. záväzky z nájmu	0	0
• Krátkodobé záväzky	25 131	25 554
• Bankové úvery a výpomoci	0	0
C) Časové rozlíšenie – výnosy BO	20 011	38 578
D) Vzťahy k účtom klientov štát. pokladnice	0	0
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 630 576	1 756 128

4.2 Aktíva a pasíva za konsolidovaný celok

A K T Í V A	KZ k 31.12.2014	KZ k 31.12.2015
A) Neobežný majetok spolu (netto)	1 631 349	1 672 867
z toho :		
• Dlhodobý nehmotný majetok	0	0
• Dlhodobý hmotný majetok	1 159 429	1 200 947
• Dlhodobý finančný majetok	471 920	471 920
B) Obežný majetok spolu	128 072	268 780
z toho :		
• Zásoby	12 652	10 806
• Zúčtovanie transferov medzi subj. VS	765	0
• Pohľadávky	28 697	29 664
• Finančný majetok	85 878	228 310
• Poskytnuté návr. fin. výpom. krátk.	80	0
C) Časové rozlíšenie – náklady BO, PBO	3 718	3 988
D) Vzťahy k účtom klientov štát. pokladnice	0	0
Majetok spolu	1 763 139	1 945 635

P A S Í V A	KZ k 31.12.2014	KZ k 31.12.2015
A) Vlastné imanie	1 575 264	1 610 437
z toho :		
• Oceňovacie rozdiely	11 188	11 188
• Zákonný RF a ostatné fondy	0	0
• výsledok hospodárenia (VH)	1 564 076	1 599 249
z toho:		
1. Nevysporiadaný VH minul. rokov	1 451 125	1 564 077
2. VH za bežné účtovné obdobie	112 951	35 172
B) Záväzky spolu	75 772	153 101
z toho :		
• Rezervy	9 454	19 047
• Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0	60 000
• Dlhodobé záväzky	1 378	1 512
z toho:		
1. záväzky zo sociálneho fondu	1 378	1 512
2. záväzky z nájmu	0	0
• Krátkodobé záväzky	64 940	72 542
• Bankové úvery a výpomoci	0	0
C) Časové rozlíšenie – náklady BO, PBO	112 103	182 097
D) Vzťahy k účtom klientov štát. pokladnice	0	0
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 763 139	1 945 635

Stav a pohyb dlhodobého neobežného majetku (prírastok a úbytok)

Prírastok dlhodobého hmotného neobežného majetku spolu v rámci KC bol 81 628,76 eur, pričom v položke majetku „stavby“ spolu 81 500,- eur. Z toho materská ÚJ – obec zaznamenala prírastok 21 500,- eur (ocenenie a zavedenie stavby šatní na futbalovom ihrisku do majetku obce) a zvyšok bol zaevidovaný v účtovnej evidencii dcérskej ÚJ – základnej školy s MŠ, ktorá v r. 2015 zhodnotila rekonštrukciou kotolne samotnú budovu základnej školy z finančných prostriedkov kapitálového transferu zo ŠR v hodnote 60 000,- eur (ZŠ s MŠ v roku 2014 na tej istej akcii preinvestovala 26 023,- eur a hodnotu investície za oba účtovné roky spolu 86 023,- eur – presunula z účtu obstarania na majetkový účet **021**-stavby až v roku 2015). Ďalej v položke majetku „pozemky“ zaznamenala zvýšenie o 128,76 eur len obec.

Úbytok dlhodobého neobežného majetku zaznamenala v rámci KC len obec v položke majetku „pozemky“ v hodnote 15 551,69 eur, pričom najvýznamnejší podiel na úbytku hodnoty pozemkov malo vyradenie pozemku (15 042,92 eur), ktorý bol v rámci uznania reštitučného nároku podľa rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy vrátený Urbáorskému pozemkovému spoločenstvu vo Valaskej Belej. Ostatné nevýznamné úbytky boli vo vyradení predaných pozemkov podľa rozhodnutia obecného zastupiteľstva v danom roku (497,61 eur) a nepatrný podiel na úbytku mala oprava ceny pozemku (11,16) eur.

Stav dlhodobého majetku KC v obstarávacej cene vzrástol k 31. 12. 2015 na sumu 3 212 294,52 eur, čo je nárast o viac ako 2 % – v peňažnom vyjadrení je to zvýšenie o 66 077,07 eur oproti sume 3 146 217,45 eur evidovanej k 31. 12. 2014.

Zostatková hodnota neobežného majetku KC k 31. 12. 2015 bola 1 672 866,82 eur, čo je oproti roku stavu k 31.12.2014 (kedy bola evidovaná netto hodnota majetku KC v sume 1 631 349,16 eur) nárast majetku v netto hodnote o 41 517,66 eur.

Stav na účtoch **časového rozlíšenia** na **strane aktív** sa oproti minulému obdobiu zmenil len nevýrazne – z hodnoty **3 704,90 eur** na sumu **3 988,13** teda o necelých 284 eur. Na strane

Stav a pohyb vlastného imania (prírastok a úbytok)

Na **strane pasív** sa výrazne zvýšila hodnota vlastného imania najviac v položke „nevysporiadaný VH za minulé obdobia“ zo sumy 1 451 125,03 eur na 1 564 076,47 eur (112 951,44 eur) a naopak – výrazne sa znížila hodnota výsledku hospodárenia konsolidovaného celku za bežné účtovné obdobie roka 2015 (77 779,- eur) v porovnaní so stavom k 31. 12. 2014.

V záväzkoch konsolidovaného celku sa k 31. 12. 2015 výrazne zvýšila položka „rezervy“, ktorých hodnota vzrástla zo sumy 9 454 eur k 31.12.2014 na sumu 19 047 eur.

V porovnaní so stavom ku koncu roka 2014 sa k 31. 12. 2015 zvýšili aj krátkodobé záväzky obce zo sumy 64 940 eur na sumu 72 542 eur, čo je skoro o 7 602 eur. Výrazne vyšší je aj stav účtov časového rozlíšenia na strane pasív k 31. 12. 2015 – konkrétne stav výnosov budúcich období, ktorý je v porovnaní s minulým obdobím o 69 982 eur vyšší. Zvýšenie výnosov budúcich období ovplyvnili v materskej účtovnej jednotke (na účte 384) zaplatené zmluvné poplatky za hrobové miesta na viac rokov dopredu a výnosy z novozisteného dlhodobého majetku obce – šatne TJ, ktorého odpisy sa postupne budú zúčtovávať do výnosov vo výške odpisov). Taktiež sa výrazne zvýšili aj v dcérskej ÚJ – ZŠ s MŠ, ktorá na účte výnosov budúcich období eviduje nespotrebovaný kapitálový transfer zo ŠR na modernizáciu kotolne. Tento bude spotrebovaný v nasledujúcom roku 2016.

5. Vývoj pohľadávok a záväzkov

5.1 Pohľadávky, záväzky, úvery za materskú účtovnú jednotku

5.1.1 Pohľadávky

Pohľadávky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2014 v celých €	Zostatok k 31.12. 2015 v celých €
Pohľadávky v lehote splatnosti,	5 348	3 766
Pohľadávky po lehote splatnosti	18 469	20 744
Spolu	23 817	24 510

Pohľadávky k 31. 12. 2015 vyjadrené v brutto hodnote sa v materskej ÚJ mierne zvýšili oproti roku 2014 o 693 eur, z toho skoro o 2 300 eur pohľadávky po lehote splatnosti. Pohľadávky obce v lehote splatnosti boli skoro všetky uhradené v 1. štvrtroku 2016 na účet obce. Na niektoré pohľadávky po lehote splatnosti sa už začalo exekučné vymáhanie.

Významné pohľadávky podľa položiek súvahy	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok k 31.12.2015 v €	Opis
Odberatelia	061	3 161,68	Rôzne pohľad. z odberateľských vzťahov
Pohľadávky z nedaňových príjmov obce	068	4 002,50	Poplatky za KO, nájom z bytov a nebytových priestorov, poplatky za opatrovateľskú službu, pohľadávky zo súdnych sporov
Pohľadávky z daňových príjmov obce	069	16 147,00	Pohľadávky z nedoplatkov na dani z nehnuteľností za rok 2009, 2010-2015

5.1.2 Závazky

Závazky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2014 v celých €	Zostatok k 31.12. 2015 v celých €
Závazky do lehoty splatnosti,	25 949	26 600
Závazky po lehote splatnosti	0	0
Spolu	25 949	26 600

Obec neeviduje žiadne významné dlhodobé záväzky. Významnou položkou **krátkodobých** záväzkov sú záväzky voči zamestnancom (10 744,09 eur), voči dodávateľom za dodané tovary a služby v decembri 2015, ktorých doba splatnosti ešte k 31. 12. 2015 neuplynula (6 250,95 eur) a záväzky voči daňovému úradu a orgánom sociálneho a zdravotného poistenia (8 169,51 eur). Všetky boli vyrovnané v priebehu januára 2016.

5.1.3 Úvery

V roku 2015 neboli obci poskytnuté žiadne úvery a pôžičky z bánk, ani zo zdrojov iných finančných a peňažných inštitúcií. Taktiež obec ani neevidovala vo svojom účtovníctve žiadne iné návratné zdroje financovania, respektíve splácanie dlhov z pôžičiek a úverov z minulých účtovných období.

5.2 Pohľadávky, záväzky, úvery za konsolidovaný celok

5.2.1 Pohľadávky

Pohľadávky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2014 v celých €	Zostatok k 31.12. 2015 v celých €
Pohľadávky v lehote splatnosti,	5 900	3 971
Pohľadávky po lehote splatnosti	22 797	25 693
Spolu	28 697	29 664

Vo vyššie uvedenej tabuľke v pohľadávkach po lehote splatnosti sú najvýznamnejšie pohľadávky materskej ÚJ z nedoplatkov na dani z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad za rok 2009 – 2015. Významnú sumu pohľadávok po lehote splatnosti v dcérskej ÚJ – základnej škole s MŠ tvoria neuhradené nájomné za prenájom bytov v objekte základnej školy.

Významné pohľadávky podľa položiek súvahy	Riadok súvahy	Hodnota 31.12.2014 v celých €	Hodnota 31.12.2015 v celých €	Opis
Odberatelia	064	3 658	3 162	Rôzne pohľadávky z odberateľských vzťahov
Pohľadávky z nedaňových príjmov obce	071	7 920	8 951	Poplatky za KO, nájom z bytov. a nebytových priestorov, poplatky za opatrovateľskú službu
Pohľadávky z daňových príjmov obce	072	14 602	16 147	Pohľadávky z nedoplatkov na dani z nehnuteľností za rok 2009 – 2015

Konsolidovaný celok vykazuje k 31.12.2015 vykazuje len významné krátkodobé pohľadávky krátkodobé pohľadávky spolu vo výške 28 260,13 €, čo je nárast oproti stavu k 31.12.2014 o 7,95 % (26 179,91 eur).

Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach má materská účtovná jednotka – Obec Valaská Belá a tvoria ich hlavne:

- pohľadávky z daňových príjmov obcí 16 147,00 €, hlavne za daň z nehnuteľností;
- pohľadávky z nedaňových príjmov vykazuje obec a základná škola spolu v sume 8 951,45 €. Materská ÚJ – obec eviduje 4 002,50 € (v tom je najvyššia suma pohľadávok za poplatok za vývoz komunálneho odpadu 1 608,16 €, ďalej 2 083,38 € sú pohľadávky z nájomov nebytových priestorov a ostatok sú pohľadávky z poplatku za opatrovateľskú službu a za nájom hrobového miesta); pohľadávky dcérskej ÚJ – základnej školy s materskou školou za neuhradené nájomné za byty v budove ZŠ sú v sume 4 948,95;
- pohľadávky u odberateľov (účet 311) v čiastke 3 161,68 €.

5.2.2 Závazky

Závazky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2014 v celých €	Zostatok k 31.12. 2015 v celých €
Závazky do lehoty splatnosti, vrátane SF	66 318	74 054
Závazky po lehote splatnosti	0	0
Spolu	66 318	74 054

Dlhodobé záväzky, okrem záväzkov zo Sociálneho fondu, ani záväzky po lehote splatnosti obec v rámci KC nemá žiadne. **V krátkodobých záväzkoch** obec vo svojom KC zaznamenala k 31. 12. 2015 stav **74 054,33** eur, čo je oproti minulému obdobiu (66 317,90 €) **zvýšenie záväzkov** o viac ako 7 700 € (12 %).

Významnou položkou **krátkodobých** záväzkov sú záväzky voči zamestnancom (33 726 eur), voči dodávateľom za dodané tovary a služby v decembri 2015, ktorých doba splatnosti

ešte k 31. 12. 2015 neuplynula (7 812 eur), záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia (22 036 eur) a ostatné priame dane (4 403 eur).Všetky boli vyrovnané v priebehu januára 2016.

5.2.3 Úvery

Dlhodobé, ani krátkodobé bankové úvery žiadnej zložke konsolidovaného celku obce neboli poskytnuté a preto k 31. 12. 2015 vykazuje nulový stav. Taktiež nebol evidovaný žiadny úver v konsolidovanom celku ani v predchádzajúcom účtovnom období.

6. Účtovný výsledok hospodárenia

6.1 Účtovný výsledok hospodárenia za materskú účtovnú jednotku

Účtovný výsledok hospodárenia zistený z účtovníctva ako rozdiel výnosov a nákladov (rozdiel účtovných tried 6 – Výnosy a 5 – Náklady) predstavoval v **roku 2015** kladnú hodnotu **36 739,87 € po zdanení** za hlavnú činnosť obce. Podnikateľskú činnosť v danom účtovnom období obec neuskutočňovala.

Všetky **výnosy** obce v roku 2015 spolu predstavujú čiastku **809 664,29 €**. V porovnaní s celkovými výnosmi obce v roku 2014 (743 831,36 eur) sú vyššie o 8,9 %, čo je v kvantitatívnom vyjadrení viac o 65 832,93 eur. Prehľad o konkrétnych druhoch výnosov obce v účtovnom roku 2015 podľa obsahu jednotlivých účtov výnosov a čiastkach za jednotlivé druhy výnosov poskytuje nasledujúca tabuľka v členení – druh výnosov, popis (číslo účtu, na ktorom bol ten-ktorý výnos v priebehu roka zaúčtovaný a názov účtu) a suma v €.

Účtová trieda 6 – Výnosy obce

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
Tržby za vlastné výkony a tovar	602 – Tržby z predaja služieb	13 797,08
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 – Daňové výnosy samosprávy	588 436,34
	633 – Výnosy z poplatkov	59 089,67
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	597,00
	642 – Tržby z predaja materiálu	884,64
	645 – Ostatné pokuty, penále a úroky	120,00
	648 – Ostat. výnosy z prevádz. činnosti	14 802,75
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej. a finančnej. činnosti a	653 – Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	9 453,65
Finančné výnosy	662 – Úroky	11,50
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obci	693 – Výnosy obce z BT zo ŠR a i.	91 685,74
	699 – Výnosy obce z odvodu rozp.príj.	30 785,92
Spolu	x	809 664,29

Najvýznamnejšiu výnosovú skupinu tvoria **daňové výnosy samosprávy** (z podielových daní, výnos z dane z nehnuteľností a ostatných miestnych daní vybraných podľa zákona o miestnych daniach) spolu v čiastke **588 436,34 €**, ktoré tvorili v tomto roku skoro **73 % všetkých výnosov obce**. Oproti roku 2014, v ktorom boli daňové výnosy 498 355,03 €, to predstavuje zvýšenie o 90 081,31 eur, čo je v percentuálnom vyjadrení viac ako 11 %.

Druhou najväčšou položkou sú výnosy z bežných transferov predstavujú čiastku spolu 91 685,74 €, čo je viac ako 11% z celkových výnosov. Výnosy z poplatkov boli v danom roku treťou najväčšou položkou výnosov v čiastke 59 089,67 eur, čo je viac ako 7% z celkových výnosov obce. Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov boli v sume 30 785,92 € a tvoria necelé 4% z celkových výnosov, ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti boli 14 802,75 €, čo sú necelé 2% z celkových výnosov. Tržby z predaja služieb boli zaznamenané v sume 13 797,08 €, čo sú necelé 2% z celkových výnosov obce. Výnosy zo zúčtovania ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti boli zaznamenané v sume 9 453,65 €, čo je viac ako 1%. Ostatné položky výnosov sú nevýznamnej hodnoty, spolu tvoria asi približne 1% z celkových výnosov obce.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o akých konkrétnych druhoch **nákladov** obec v priebehu roka 2015 účtovala podľa obsahu jednotlivých účtov nákladov a v akých čiastkach spolu za jednotlivé druhy nákladov. Tabuľka je konštruovaná v členení – druh nákladov, popis (číslo účtu, na ktorom bol ten-ktorý náklad v priebehu roka zaúčtovaný a názov účtu nákladov) a suma v €.

Účtová trieda 5 - Náklady obce

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	46 379,51
	502 – Spotreba energie	19 545,80
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	93 485,97
	512 – Cestovné	698,90
	513 – Náklady na reprezentáciu	1 642,20
	518 – Ostatné služby	70 897,02
Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	152 270,01
	524 – Záonné sociálne poistenie	48 821,84
	525 – Ostatné sociálne poistenie	2 098,24
	527 – Záonné sociálne náklady	10 436,41
Ostatné dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	4 570,28
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	541 – Zostatková cena predaného DM	15 540,53
	546 – Odpis pohľadávky	2 430,91
	548 – Ostatné náklady na prev. činnosť	7 260,70
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	551 – Odpisy DHM a DNM	9 504,25
	553 – Tvorba ostat. rezerv z prevádz. činnosti	19 046,88
	568 – Ostatné finančné náklady	3 498,60
Mimoriadne náklady	578 – Ostatné mimoriadne náklady	11,16
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 – Nákl.- transfery z obce do RO,PO	246 084,86
	585 – Nákl.- transfery z obce ost. s. VS	3 353,94
	586 – Nákl.- -“- subjektom .mimo VS	14 560,00
	587 – Nákl.- ostatné transfery	784,45
		772 922,46
Dane z príjmov	591 – Splatná daň z príjmov	1,96
Spolu	x	772 924,42

Všetky náklady obce v roku 2015 spolu predstavujú čiastku **772 924,42 €**, čo je oproti minulému roku 2014 (kedy boli všetky náklady 661 822,63 €) **zvýšenie o 16,8 %** a v kvantitatívnom vyjadrení **viac o 111 101,79 €**. Najvýznamnejšiu nákladovú skupinu obce tvorili náklady na transfery spolu v sume 264 783,25 €, čo je viac ako 34 % z celkových nákladov obce a zníženie oproti roku 2014 o 12 540,35 eur.

Druhú najväčšiu nákladovú skupinu tvorili osobné náklady 213 626,50 €, ktoré sú skoro o 2 200 eur nižšie ako v roku 2014 a z celkových nákladov obce tohto roka tvoria približne 28% (z toho mzdové náklady obce sú 152 270,01 €, čo je viac ako 20% z celkových nákladov, zákonné a ostatné odvody z miezd sú spolu 50 920,08 €, čo je skoro 7% a zákonné sociálne náklady boli 10 436,41 eur, čo viac ako 1% zo všetkých nákladov obce). Treťou v poradí je skupina nákladov na služby spolu v čiastke 166 724,09 €, čo je viac ako 21% z celkových nákladov obce. Ďalšia skupina – spotrebované nákupy, v ktorej sú náklady na spotrebu materiálu a energie spolu 65 925,31 €, čo je viac ako 8% z celkových nákladov obce. Náklady na odpisy a rezervy sú spolu 28 551,13 €, čo sú skoro 4%; ostatné náklady na prevádzkovú činnosť predstavujú spolu sumu 25 232,14 €, čo sú viac ako 3% a finančné náklady sú 3 498,60 €, čo je približne 0,5% zo všetkých nákladov obce.

Ako vidno z predchádzajúcich tabuľkových prehľadov, obec mala výnosy v roku 2015 o 36 741,83 eur vyššie ako náklady a vyprodukovala **kladný účtovný výsledok hospodárenia**. Po zohľadnení splatnej dane z príjmov (1,96 eura) je výsledok hospodárenia **po zdanení 36 739,87 €** (809 664,29 € – 772 924,42 € = 36 739,87 €).

6.2 Účtovný výsledok hospodárenia za konsolidovaný celok

Účtovný výsledok hospodárenia konsolidovaného celku zistený z účtovníctva ako rozdiel výnosov KC a nákladov KC predstavoval v roku 2015 kladnú hodnotu **35 172,50 €**, keď všetky výnosy KC v roku 2015 spolu predstavujú čiastku **1 209 125,90 €** a všetky náklady KC v roku 2015 spolu predstavujú čiastku **1 173 953,46 €**

6.2.1 Výnosy konsolidovaného celku

Účtová trieda 6 – Výnosy konsolidovaného celku v €

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Rok 2014	Rok 2015
Tržby za vlast.výkony a tovar	602 – Tržby z predaja služieb	52 118,15	62 091,84
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 – Daňové výnosy samosprávy	498 355,03	588 436,34
	633 – Výnosy z poplatkov	57 641,55	59 089,67
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	566,50	597,00
	642 – Tržby z predaja materiálu	961,70	884,64
	645 – Ostatné pokuty, penále, úroky	55,00	120,00
	648 – Ostatné výnosy z prevádz. čin	125 920,14	36 416,38
Zúčtovanie rezerv a opr. pol. z prevádzkovej a finančnej činnosti, zúčtov. časov. rozlíš.	653 – Zúčtov. ostatných rezerv z PČ	46 009,08	9 453,65
	658 – Zúčtov. ostat. oprav .pol. z PČ	2 029,48	0,00
Finančné výnosy	662 – Úroky	18,80	16,81
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC, a v RO a PO zriadených obcou	693 – Výnosy obce z BT zo ŠR a i.	334 464,32	441 274,57
	694 – Výnosy z KT zo ŠR a od iných subjektov verejn. správy	271,00	8 793,00
	695 – Výnosy obce z BT od EÚ	0,00	0,00
	697 – Výnosy obce z BT od ostat. subjektov mimo verej. správy	10 539,73	1 952,00
	698 – Výnosy obce z KT od EÚ	262,06	0,00
Spolu	x	1 129 212,54	1 209 125,90

Všetky výnosy konsolidovaného celku predstavujú spolu sumu **1 209 125,90 eur**, čo je oproti minulému účtovnému obdobiu (1 129 212,54 eur) **nárast o 79 913,36 eur** (o 7,1%). Najväčšou percentuálnou mierou sa na výnosoch konsolidovaného celku podieľajú **daňové výnosy samosprávy** v sume **588 436,34 eur** (skoro 49%), čo sú príjmy len materskej ÚJ.

Druhou najvýraznejšou výnosovou položkou boli **výnosy KC z bežných transferov zo ŠR a iné** v sume **441 274,57 eur** (viac ako 36%) – z toho bolo 346 815,67 eur zaznamenaných výnosov v dcérskej ÚJ základnej školy s materskou školou, 91 685,74 eur v materskej ÚJ – obci a 2 773,16 eur v dcérskej ÚJ MKS..

Treťou najvýnosnejšou položkou KC boli výnosy z tržieb z predaja služieb v sume **62 091,84 eur (okolo 5%)**, na ktorých sa najvýraznejšie podieľala ZŠ s MŠ sumou 4 284,51 eur, potom materská ÚJ – obec sumou 13 797,08 eur a napokon MKS zaznamenalo 4 010,25 eur tržieb z predaja služieb. Ďalej výnosy KC z poplatkov boli spolu v sume **59 089,67 eur (necelých 5%)** – tie v rámci celku zaznamenala len materská ÚJ – obec.

Ostatné príjmy z prevádzkovej činnosti boli sume **36 416,38 eur** (čo sú 3 % z celkových príjmov KC), v tom je 14 802,75 eur výnosov z prevádzkovej činnosti dosiahnutých v materskej ÚJ – obci, skoro 18 368,96 eur v dcérskej ÚJ – ZŠ s MŠ a viac ako 4 897 eur v druhej dcérskej ÚJ – MKS.

Popis ostatných výnosov	k 31.12. 2014	k 31.12. 2015
Dobropisy, refundácie nákladov min. ÚO	482,01	88,97
Výnosy z prenájmu	23 334,61	24 249,71
Poistné plnenia	112,75	434,34
Inventúrne prebytky	91 758,72	76,26
Náhrada za škodu	2 576,00	0,00
Ostatné	7 656,05	11 567,10
Spolu	125 920,14	36 416,38

Oproti minulému obdobiu výrazne klesli výnosy z prevádzkovej činnosti za KC zo sumy 125 920,14 eur na sumu 36 416,38 eur, čo je pokles o viac ako 71 % (v peňažnom vyjadrení skoro o 89 503,76 eur).

6.2.2 Náklady konsolidovaného celku

Účtová trieda 5 - Náklady konsolidovaného celku v €

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Rok 2014	Rok 2015
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	126 212,55	108 662,40
	502 – Spotreba energie	53 152,95	58 492,67
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	44 534,09	113 011,66
	512 – Cestovné	2 973,47	2 581,59
	513 – Náklady na reprezentáciu	3 388,62	1 684,24
	518 – Ostatné služby	83 833,32	96 966,20
Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	451 656,31	494 865,48
	524 – Záonné sociálne poistenie	152 297,28	163 132,39
	525 – Ostatné sociálne poistenie	6 764,03	8 359,12
	527 – Záonné sociálne náklady	23 239,15	25 001,47
	528 – Ostatné sociálne náklady	0,00	0,00
Dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	5 059,44	5 219,96

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	541 – Zostatková cena predaného DM	670,28	15 540,53
	545 – Ostatné pokuty, penále a úroky	0,00	0,00
	546 – Odpis pohľadávky	0,00	2 530,91
	548 – Ostatné náklady na prev. čin.	5 688,83	8 834,37
Odpisy, rezervy, opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	551 – Odpisy DHM a DNM	25 071,73	24 559,41
	553 – Tvorba ostatných. rezerv z prevádzkovej činnosti	9 453,65	19 046,88
	558 – Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej čin.	0,00	0,00
Finančné náklady	562 – Úroky	0,00	0,00
	563 – Kurzové straty	0,00	0,00
	568 – Ostatné finančné náklady	5 431,04	6 535,85
Mimoriadne náklady	578 – Ostatné mimoriadne náklady	229,61	11,16
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 – Náklady na transfer z rozpočtu obce do RO,PO	0,00	0,00
	585 – Náklady na transfery z rozpočtu obce ost. subj. VS	4 489,01	3 353,94
	586 – Nákl.- "- subjektom mimo VS	11 270,00	14 560,00
	587 – Nákl.- ostatné transfery	842,38	1 000,25
		1 016 257,74	1 173 950,48
Dane z príjmov	591 – Splatná daň z príjmov	3,36	2,98
Spolu	x	1 016 261,10	1 173 953,46

Všetky náklady konsolidovaného celku predstavujú spolu sumu **1 173 953,46 eur**, čo je oproti minulému účtovnému obdobiu (1 016 261,10 eur) **nárast o 157 692,36 eur** (skoro 16%).

Najväčšou percentuálnou mierou sa na nákladoch konsolidovaného celku podieľajú osobné náklady – spolu **691 358,46 eur** (spolu necelých **59%** z celkových nákladov KC), z toho boli:

- **mzdové náklady** v sume **494 865,48 eur** (tvoria viac ako **42%**, z celkových nákladov KC)
- **náklady na zákonné sociálne poistenie zamestnancov** v sume **163 132,39 eur** (približne 14 % z celkových nákladov KC),
- **zákonné sociálne náklady** boli **25 001,47 eur** (viac ako 2% z celkových nákladov KC),
- **náklady na ostatné sociálne poistenie** **8 359,12 eur**, čo je necelé 1 % z celkových nákladov KC).

Druhou najvýraznejšou nákladovou skupinou sú náklady **na spotrebované nákupy** - spolu **167 155,07 eur**, z toho náklady KC na:

- **spotrebu materiálu** boli v sume **108 662,405 eur** (viac ako 9 % z celk. nákladov KC),
- **spotrebu energie** boli z **58 492,67 eur** (necelých 5 % z celkových. nákladov KC).

Náklady na služby sa v rámci konsolidovaného celku výrazne zvýšili skoro o 80 000 eur (zvýšenie o 59 %) zo sumy 134 729,50 eur na čiastku: **214 243,69 eur**. V tejto skupine sú náklady na opravy a údržbu, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby:

- Náklady **na opravy a udržiavanie** boli **113 011,66 eur**, čo je zvýšenie oproti roku 2014 skoro o 68 500 eur (skoro o 154 %).
- Po eliminácii náklady na **ostatné služby** v rámci KC predstavujú čiastku **96 966,20 eur**, čo je zvýšenie oproti roku 2014 (83 833,32 eur) o viac ako 13 132,88 eur. Najvyššie náklady na ostatné služby v rámci KC má materská ÚJ spolu v sume 70 897,02 eur, čo je zvýšenie o viac ako 6 600,- eur oproti roku 2014.

Medzi významné náklady na ostatné služby v KC patria hlavne náklady:

- o na telekomunikačné služby (6 143,- eur),
- o právne, ekonomické a iné poradenstvo (2 000,- eur);
- o náklady na konkurzy a súťaže (3 523,- eur);
- o nákup licencií a licenčné poplatky (4 151,- eur);
- o na dopravu a prepravu (3 492,- eur);
- o poštovné a nákup známok v hotovosti (2 319,- eur);
- o iné služby – spolu 64 200,- eur, v ktorých má tiež najvyšší podiel materská ÚJ (skoro 47 000,- eur, v tejto sume sú najviac zastúpené služby súvisiace v materskej ÚJ s odvozom a likvidáciou komunálneho odpadu).

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť v € v rámci KC predstavujú spolu čiastku **8 834,37 eur**, čo je zvýšenie oproti roku 2014 o viac ako 55 % a vo finančnom vyjadrení o viac ako 3 100,- eur. (5 688,83 eur). Najvyšší podiel na nich má materská ÚJ – obec v čiastke 7 260,70 eur. Medzi nákladové položky patria hlavne náklady KC:

- o na členské príspevky (1 326,- eur);
- o iné náklady súvisiace s činnosťou obce ako osobitného príjemcu sociálnych dávok (viac ako 2 000,- eur);
- o ostatné náklady v tejto skupine sú nevýznamné.

Ostatné finančné náklady v rámci KC predstavujú spolu čiastku **6 535,85 eur**, z ktorých má najvyšší podiel materská ÚJ – obec v čiastke 3 498,60 eur.

V porovnaní s minulým obdobím ostatné finančné náklady v konsolidovanom celku vzrástli zo sumy 5 431,04 eur na sumu 6 535,85 eur, čo je viac skoro 1 100,- eur.

Medzi väčšie položky patria hlavne náklady KC na:

- o bankové poplatky (2 014,- eur);
- o poistenie nehnuteľností (1 317,- eur);
- o poistenie dopravných prostriedkov (1 311,- eur).

7. Ostatné dôležité informácie

7.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2015 obec prijala granty a transfery, ktorých podrobnejší prehľad v členení podľa položiek a zdrojov v príjmovej časti rozpočtu obce, dáva nasledovná tabuľka:

Položka /podpol	Zdroj	Názov	Upravený rozpočet	Skutočnosť 31.12.2015
312012	111	Normatívne FP pre ZŠ – dotácia zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve	337 942	337 942,00
312012	111	Nenormatívne FP pre ZŠ – dotácia zo ŠR na vzdelávacie poukazy	3 750	3 750,00
312012	111	Nenormatívne FP – BT pre ZŠ na učebnice	561	561,00
312012	111	Nenormatívne FP – BT pre ZŠ na opravu strechy	80 000	80 000,00

312012	111	Dotácia zo ŠR na výkon matriky	2 933	2 932,74
312012	111	Dotácia zo ŠR na REGOB	723	722,70
312012	111	Dotácia zo ŠR na výkon verejnej správy na úseku životného prostredia	206	205,04
312012	111	Nenormatívne FP – dotácia pre žiakov ZŠ zo sociálne znevýhodneného prostredia	707	707,00
312012	111	Bežný transfer – referendum	658	657,66
312001	111	Dotácia zo ŠR pre ZŠ – bežný transfer na podporu výchovy k plneniu škol. povinností – škol. potreby	199	199,20
312001	111	Dotácia zo ŠR pre ZŠ – bežný transfer na podporu výchovy k stravovacím návykom detí zo SZP	1 129	1 129,00
312001	111	Dotácia zo ŠR pre MŠ – bežný transfer na výchovu a vzdelávanie	3 472	3 472,00
312001	111	Dotácia zo ŠR pre MŠ – bežný transfer na podporu výchovy k plneniu škol. povinností – škol. potreby	17	16,60
312001	111	Dotácia zo ŠR pre MŠ – bežný transfer na podporu výchovy k stravovacím návykom detí zo SZP	149	149,00
312001	111	Bežný transfer – dávka v hmotnej núdzi	784	783,20
312001	111	Dotácia z ÚPSVR na prídavky na deti	306	305,76
312001	111	Dávka v hmot.núdzi z ÚPSVR - občanom	1 409	1 408,80
312001	111	Dotácia na úhradu odmeny skladníka CO	242	241,20
312001	111	Bežný transfer zo ŠR – na podporu aktivačnej činnosti dobrovoľníckej služby	110	109,43
312001	11T1	Bežný transfer zo ŠR – na podporu aktivačnej činnosti dobrovoľníckej služby	3 295	3 293,92
312001	11T2	Bežný transfer zo ŠR – na podporu aktivačnej činnosti MOS	581	581,27
Príjmy z dotácií spolu – kód zdr, 111, 11T1, 11T2			439 173	439 167,52

Poznámka: Sumy upraveného rozpočtu sú uvádzané v celých eurách, skutočnosť v eurách a centoch

V roku 2015 všetky prijaté granty a transfery, ktorých evidencia je zrekapitulovaná vyššie v texte, boli účelovo viazané. Obec ich použila v súlade s ich účelom a v určenom termíne. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2014 (334 214,57 eur) prijala celkovo obec vyššiu čiastku transferov o 104 952,95 eur, čo je viac približne o 31 %.

7.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2015 poskytla dotáciu občianskym združeniam – miestnemu dobrovoľnému hasičskému zboru (DHZ Valaská Belá), Telovýchovnej jednote Štart Krištál' Valaská Belá, Rodičovskému združeniu pri ZŠ s MŠ Valaská Belá a Základnej organizácii Zväzu zdravotne postihnutých (ZO SZZP) Valaská Belá na bežné výdavky súvisiace s ich činnosťou:

Žiadateľ dotácie Účelové určenie – bežné výdavky – kapitálové výdavky	Poskytnutá dotácia FP v €	Použité prostriedky v €	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) v €
OZ – DHZ Valaská Belá	6 540,00	6 540,00	0
OZ – TJ Štart Krištáľ Valaská Belá – bežné výdavky	7 300,00	7 300,00	0
OZ – RZ pri ZŠ s MŠ Valaská Belá – bežné výdavky	420,00	420,00	0
OZ – ZO SZZP Valaská Belá – bežné výdavky	300,00	300,00	0

Okrem týchto dotácií už nebola z prostriedkov obce v roku 2015 podľa VZN 1/2010 poskytnutá dotácia žiadnej inej právnickej, či fyzickej osobe.

7.3 Významné stavebné práce v roku 2015

Stavebné práce a investičné akcie zrealizované v roku 2015:

- **obec**
 - lokálne opravy miestnych komunikácií v centre obce – u Tántošov – ulica vo vrchnej časti IBV, časť prístupovej cesty na cintorín, cesta pred odbočením na most do Tántošov;
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - oprava strechy na základnej škole v hlavnej budove, ktorá je v havarijnom stave;
 - rekonštrukcia a modernizácia kotolne na škole, ktorá nebola k 31.12.2014 ešte ukončená, finančné prostriedky z kapitálové ho transferu zo ŠR bolo možné čerpať aj v roku 2015;

7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2016- 2017

7.4.1 Významné investičné akcie a stavebné práce v roku 2016

Najvýznamnejšie investičné akcie, ktoré by mali byť zrealizované v roku 2016:

- **obec**
 - dokončenie miestnej komunikácie na upravenom verejnom priestranstve určenom na parkovanie na miestnom cintoríne;
 - odstránenie havarijného stavu – oprava strechy na obecnom úrade;
 - odstránenie havarijného stavu – oprava strechy na dome smútku;
 - oprava strechy na Kine Slovan;
 - odstránenie havarijného stavu kuchyne, skladu, omal'ovanie, výmena okien, oprava.
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - dokončenie rekonštrukcie a modernizácie kotolne v hlavnej budove ZŠ;

7.4.2 Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2017

Predpokladané stavebné práce a investičné akcie realizované z finančných zdrojov štátneho rozpočtu a rôznych podporných fondov EÚ, na základe vypracovaných projektov rámci KC v roku 2017

- **obec**
 - rozšírenie siete miestnych komunikácií;
 - vybudovanie kanalizácie v obci;
 - zateplenie obvodových múrov a strechy objektu obecného úradu;
 - oprava a celkové zateplenie objektu budovy zdravotného strediská, vrátane výmeny okien;
 - komplexná rekonštrukcia objektu budovy požiarnej zbrojnice
 - výmena celej podlahy v oboch miestnostiach kultúrneho domu;
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - výmena okien na základnej škole;
 - zateplenie obvodových múrov budovy základnej školy;

7.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia. Po 31. decembri 2015 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2015.

Vypracovala: Mgr. Elena Obuchová

Ing. Miloš Cúcik
starosta obce

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s individuálnou a konsolidovanou účtovnou závierkou